

SCOALA NATIONALA DE STIINTE POLITICE SI ADMINISTRATIVE
Departamentul de Relatii Internationale si Integrare Europeana

Lucrare de Disertatie
in specializarea Politica Externa a Romaniei
Romania – perspective pentru a deveni membra OCDE

Coordonator stiintific: Prof. Univ. Ion Mircea Pascu
Absolventa: Marilena Pelinescu

Sesiunea iulie, 2007

1.NOTIUNI INTRODUCTIVE ASUPRA DIPLOMATIEI ECONOMICE	3
1.1.DIPLOMATIE DESCHISA SI SECRETA – EVOLUTII CARACTERISTICE	3
1.3.INFORMATII MACROECONOMICE.....	5
1.4.DEFINIRE A DIPLOMATIEI ECONOMICE SI LINII DE ACTIUNE.....	5
2.DIPLOMATIA SECOLULUI XX.....	7
2.1.MOSTENIREA SECOLULUI XXI.....	7
2.2.DIPLOMATIA ROMANEASCA SI PROMOVAREA INTERESELOR NATIONALE	8
2.3.REVOLUTIA DIN DECEMBRIE 1989 SI LUPTA IMPOTRIVA DIPLOMATIEI SECRETE.....	9
3.COOPERAREA CU ORGANIZATIA PENTRU COOPERARE SI DEZVOLTARE ECONOMICA (OCDE) – ELEMENTE INTRODUCTIVE	9
3.1.OCDE- INCEPUTUL.....	9
3.2.CADRUL ORGANIZATORIC AL OCDE	12
3.3.PRINCIPII ALE GUVERNANTEI CORPORATIVE	12
3.4.INFIINTAREA CENTRULUI ROMAN DE INFORMARE SI DOCUMENTARE IN DOMENIUL DE ACTIVITATE AL ORGANIZATIEI PENTRU COOPERARE SI DEZVOLTARE ECONOMICA	13
4.ROMANIA – DEZVOLTARE ECONOMICA PENTRU A DEVENI COMPETITIVA	14
4.1.ROLUL COMERTULUI EXTERIOR IN STRATEGIA DEZVOLTARII ECONOMICE.....	14
4.2.TRANSFORMARILE DE POLITICA COMERCIALA SI IMPORTANTA LOR	16
4.3.POLITICA COMERCIALA A UE	17
5.EVALUAREA ROMANIEI SI COOPERAREA INTERNATIONALA	18
5.1.PRINCIPII ALE COOPERARII INTERNATIONALE	18
5.2.STAREA ECONOMICA A ROMANIEI – EVOLUTIE	19
5.3.ANALIZA ECONOMICA A ROMANIEI –OECD IULIE 2002	20
6.STRATEGIA NATIONALA A ROMANIEI, PRIVIND POLITICA DE COOPERARE INTERNATIONALA PENTRU DEZVOLTARE	23
6.1.CONTEXT GENERAL	23
6.2.PRINCIPII PENTRU ADERAREA LA OCDE.....	24
6.3.OBIECTIVE.....	24
6.4.MODALITATI DE ASISTENTA SI RESURSE FINANCIARE	25
6.5.PROIECTUL BSECAO.....	26
7.PREVIZIUNI PENTRU OCDE	27
7.1.ROLUL OCDE IN VIITOR.....	27
7.2.CERINTELE PENTRU PROCESUL DE EXTINDERE	28
7.3.RELATIILE OCDE CU STATELE NON-MEMBRE	29
7.4.OCDE: SITUATIA ECONOMICA GLOBALA.....	30
8.DEZVOLTAREA DURABILA A ROMANIEI SI GLOBALIZAREA	32
8.1.DEZVOLTAREA DURABILA IN ROMANIA	32
8.2.GLOBALIZAREA INTRE SPERANTE SI AMENINTARI.....	32
9.CONCLUZII GENERALE.....	34
BIBLIOGRAFIE:.....	35

1. Notiuni introductive asupra diplomatiei economice

1.1. Diplomatie deschisa si secreta – evolutii caracteristice

„Din cele mai vechi timpuri, diplomatia – in formele ei clasice, << deschisa>> si << secreta>> - a fost si continua sa fie unul dintre cele mai importante instrumente de promovare si realizare a politicii externe a statelor. Marii imparati ai Romei – Augustus, Vespasianus, Antonius Pius, Marcus Aurelius si Pertinax, ca si Claudius, Nero, Othon, Vitelius, Commodus, Heliogabal si Caracalla – regii Angliei si Frantei, imparatii, tarii Rusiei, toti marii sefi de stat au recurs la serviciile diplomatiei si ale diplomatilor pentru cunoasterea obiectivelor politice declarate sau secrete ale aliatilor sau dusmanilor si elaborarea sau adaptarea propriilor orientari de politica externa, in scopul apararii intereselor proprii cu o eficienta sporita in concertul continental si mondial”¹.

Karl W. Deutsch observa ca „, dintotdeauna diplomatia deschisa s-a imbinat cu diplomatia secreta” si se pare ca „... trimisii diplomatici avand adesea de transmis: 1. atat un mesaj public; 2. cat si unul confidential”². Diplomatii au un rol important in convorbirile diplomatice, iar argumentele lor au un caracter specific pentru a asigura solutii adecvate.

In zilele noastre diplomatia are un caracter deschis, discutiile sunt directe, iar diplomatia economica a trecut pe primul plan. Aceasta se datoreaza in mod special relatiilor de import-export, a schimburilor comerciale, a cooperarii si a confruntarii economice. Concomitent cu diplomatia economica se extinde continuu si diplomatia culturala, diplomatia parlamentara, relatiile dintre tari fiind in continua expansiune. In acelasi timp, multe state practica atat diplomatia deschisa, cat si transparenta, insa exista si state care doresc sa isi mentina pozitia de lider in anumite domenii si recurg la mijloace care nu corespund declaratiilor de prietenie, mijloace precum: interceptari de convorbiri guvernamentale, incercari de a obtine informatii economice si politice confidentiale etc.

Fara sa fie confundate, diplomatia oficiala si cea secreta au constituit, fete ale aceleiasi politici, pentru asigurarea infaptuirii unor interese majore ale statelor, insa metodele folosite au fost diferite in functie de scopurile tarilor. „Cu toate progresele pe care le-a inregistrat stiinta, evolutia relatiilor diplomatice, nici astazi nu exista hotare bine demarcate intre ceea ce tine de diplomatia oficiala si ceea ce tine de diplomatia secreta. Granita dintre cele doua tipuri de diplomatie, se regaseste de fapt, la liziera elementului confidential, care este astazi recunoscut de toti cercetatorii si oamenii politici, ca un atribut al diplomatiei”³.

Exista practici care demonstreaza inegalitatea, unele tari au pozitii privilegiate, in defavoarea altora, care nu << vor putea fi niciodata acoperite de calitatea actului diplomatic>>⁴. O diplomatie trebuie sa fie deschisa popoarelor, tuturor fortelor politice, sa promoveze relatii pasnice si de buna vecinatate. Mentionez ca diplomatia secreta, este un ansamblu de practici care ascund adevarul, recurgand la mijloace ilicite pentru atingerea scopurilor.

Daca diplomatia viitorului ar fi bazata pe o stransa colaborare intre state, care adopta optiuni independente de dezvoltare economica si sociala, in deplina concordanta cu interesele si aspiratiile nationale, ea nu s-ar putea concretiza in dominatia unor state asupra celorlalte. Pentru viitor, diplomatia trebuie sa fie o diplomatia publica, care „... sa ridice la rangul de imperativ fundamental respectul

---

1 Preluare din : http://www.lumeam.ro/nr10_2000/diplomatie.html; Prof.Univ. Dr. Dumitru Mazilu

2 Preluare din : http://www.lumeam.ro/nr10_2000/diplomatie.html; Prof.Univ. Dr. Dumitru Mazilu

³ Victor Duculescu – „Diplomatia Secreta”, Partea I-a, pag.5

⁴ Victor Duculescu – „Diplomatia Secreta”, Partea I-a, pag.5

aspiratiilor de pace si dreptate, atat de puternice in epoca noastra”⁵. In general, in lucrarile referitoare la diplomatie, aceasta este prezentata ca fiind activitatea care asigura infaptuirea obiectivelor politicii lor externe.

Intre afirmatiile de mare valoare in ceea ce priveste diplomatia, regasesc si urmatoarea apreciere: „...diplomatia se gaseste intotdeauna in raport invers proportional cu politica de forta. Orice triumf al conceptului de forta a adus zambete la adresa diplomatiei, caricaturizata in neputinta, inutilitatea si caracterul decorativ al diplomatului”⁶.

Relatiile dintre diplomatia oficiala si diplomatia secreta a fost marcata de personalitatile unor oameni politici, de ambitia si inteligenta sau chiar naivitatea lor, astfel ca de multe ori informatiile furnizate de serviciile de informatii au fost lasate nevalorificate, iar alteori ambitia unor state a avut efecte dezastruase, cum ar fi razboaiele. Imbinarea diplomatiei oficiale cu diplomatia secreta reprezinta o problema care tine de momente istorice, de tipul de guvernare, de anumite grupari politice sau de grupurile de interese, in cel mai rau caz, acestea detinand si o pozitie dominanta in stat.

Din toate aceste motive „, diplomatia oficiala si diplomatia secreta sunt, din punct de vedere juridic, concepte antagoniste”⁷, insa diplomatia viitorului trebuie sa tina cont de egalitatea intre popoare, trebuie sa promoveze spiritul negocierilor, sa elimine orice forme ale diplomatiei secrete. Concluzia este ca, popoarele trebuie sa lupte pentru eliminarea vechilor practici si a vechilor metode politice, condamnate de istorie, orientand diplomatia spre indeplinirea sarcinii sale reale.

1.2. Diplomatia preventiva – importanta in Romania

Diplomatia poate fi: economica, culturala si parlamentara. Doresc sa abordez insa problema diplomatiei preventive, pe care din punctul meu de vedere Romania nu o abordeaza in mod detaliat si corespunzator importantei pe care o are in zilele noastre.

Avem informatii referitoare la faptul ca in raportul sau „, O Agenda pentru Pace”, Secretarul General al ONU Boutros-Ghali a oferit un capitol aparte diplomatiei preventive, ea fiind inclusa pe o baza egala cu concepte precum mentinerea pacii, intarirea pacii si consolidarea acesteia. Acest raport a primit o confirmare pozitiva din partea Adunarii Generale a ONU si de atunci Natiunile Unite trateaza diplomatia preventiva ca o politica de mare prioritate in cadrul Organizatiei.

Pentru moment exista informatii ca diplomatia preventiva este in atentia liderilor marilor state din lume si mai ales in atentia liderilor americani, insa din punctul meu de vedere aceasta ar trebui sa reprezinte o prioritate si pentru Romania si nu numai. Intre explicatiile pe care doresc sa le enumar sunt urmatoarele:

- Se refera la masuri pentru prevenirea conflictelor si la situatii de criza;
- Reprezinta diplomatia inchisa, efectuata de catre oficialitati la nivel inalt, cu scopul de a indrepta situatia internationala deteriorata;
- Face referire la conflictele care ar trebui preantampinate, crize ce necesita administrare, diferende ce urmeaza sa fie rezolvate.

Diplomatia preventiva se aplica intr-un mediu instabil, nelinistit, in momentul in care folosirea fortei sau a constrangerilor pentru rezolvarea intereselor si diferendelor este posibila sau probabila. Diplomatia preeventiva nu ia in calcul orice conflict, interes sau nevoie umana, ea intra in joc atunci cand acestea nu pot fi rezolvate pe cale pasnica. Se fac eforturi mari de mentinere a pacii, iar diplomatia preventiva apare in mijlocul spectrului intre „dezvoltare” si „ajutor”. Ea include: prevenirea crizei (pentru escalarea ostilitatilor

---

⁵ Victor Duculescu – „Diplomatia Secreta”, Partea I-a, pag.6

⁶ Mircea Malita – „Diplomatia. Scoli si Institutii.”, pag.6

⁷ Victor Duculescu – „Diplomatia Secreta”, Partea I-a, pag.5

sau raspandirea lor), initiativele preliminare (actiuni care se concentreaza asupra diferendelor particulare principale si a problemelor lor inainte ca ele sa devina intense) si anticiparea conflictului (care incadreaza eforturi generale din aria de conflict, pentru crearea unui climat de incredere.

In functionarea diplomatiei preventive trebuie urmarite cateva recomandari: statele ar trebui sa reziste la traditionala practica de suspendare a relatiilor diplomatice si sa pastreze comunicatia cu liderii si grupele de criza; guvernele si organizatiile internationale trebuie sa exprime in mod clar si impunator interesele sale in situatia de risc; criza trebuie sa fie pusa in agenda Consiliului de Securitate al ONU sau al organizatiei internationale, pentru a permite actiuni preventive.

Diplomatia secreta si terorismul sunt strans legate, iar terorismul a avut intotdeauna o anumita motivatie politica. Terorismul comis impotriva sefilor de state a avut si are implicatii grave, creeaza stari tensionate, panica si neliniste, generand insecuritate. Vorbind despre Romania, mentionez ca si tara noastra a cunoscut de-a lungul timpului situatii in care anumiți conducatori politici au cazut victima actelor teroriste, tocmai pentru ca diplomatia secreta si cea oficiala, s-au dovedit ineficiente in a-i face sa-si schimbe anumite optiuni politice.

Cu alte ocazii, rivalitatile si interesele straine au determinat acte teroriste impotriva unor conducatori ai statului roman, cum ar fi uciderea lui Mihai Viteazu, uciderea lui Tudor Vladimirescu si complotul pentru asasinarea lui Alexandru Ioan Cuza.

1.3. Informatii macroeconomice

In ultimii ani Romania a inregistrat o evolutie din punct de vedere economic, atingand o crestere economica semnificativa. Astfel, in 2006 a crescut produsul intern brut cu 7.8% in primele 9 luni, determinat de cresterea investitiilor, a crescut si productivitatea muncii cu 11.2%, rata somajului s-a redus la 5.1%. Banca Nationala a finalizat procesul de liberalizare a contului de capital, prin asigurarea de la 1 septembrie 2006 a accesului liber al rezidentilor si nerezidentilor la operatiunile pe piata monetara, iar unul dintre efecte este reprezentat de convertibilitatea monedei noastre nationale.

Pentru anul 2007, se previzioneaza o crestere a PIB la 6.4% (390.3 mld. lei) o reducere a inflatiei la 4% si se doreste o mai buna colectare a veniturilor care sa permita finantarea proiectelor majore de dezvoltare. In perioada imediat urmatoare Romania trebuie sa aiba in vedere o mobilizare eficienta care sa absoarba fondurile comunitare, cu rolul de a sustine programe ambitioase de investitii in domenii precum infrastructura, educatie, sanatate, cercetare si modernizare in agricultura.

Comisia Nationala de Prognoza preconizeaza pentru 2007 urmatoarele: exporturi de bunuri 30.200 mil. eur/ versus 25.850 in 2006; importuri de bunuri (CIF) 49.780 mil eur; importuri de bunuri (FOB) 45.950 mil eur.

La 28 aprilie 2004, Guvernul Romaniei a transmis oficial candidatura Romaniei pentru aderarea la OCDE. In perioada 2003- iulie 2004, statul roman a asigurat co-presedentia Investment Compact (initiativa a Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est) alaturi de OCDE si Austria, fiind prima tara din regiune care a avut aceasta calitate.

1.4. Definitie a diplomatiei economice si linii de actiune

Diplomatia economica reprezinta functia de politica externa care face legatura intre demersurile politicii externe si bunastarea economica a cetatenilor unei tari. Aceasta, are ca obiectiv utilizarea tuturor instrumentelor de politica externa pentru promovarea intereselor economice ale tuturor intreprinzatorilor romani si in aceasi masura a statului roman. Diplomatia economica reprezinta cadrul eficient de cooperare institutionala, in vederea realizarii demersurilor legate de promovarea obiectivelor economice ale Romaniei in strainatate.

In cadrul Ministerului de Afaceri Externe functioneaza Directia de Diplomatie Economica, care este interfata intre reprezentantele diplomatice ale Romaniei in strainatate, mediul de afaceri si alte institutii cu atributii pe plan economic. In cadrul acesteia, mentionez principalele obiective: promovarea intereselor economice romanesti in strainatate, cooperarea cu organizatii economice internationale, cooperarea interinstitutionala pe linie economica si oferirea unor expertize economice in cadrul MAE.

Prin promovarea intereselor economice romanesti, vreau sa specific urmatoarele actiuni: "lobby pentru facilitarea expansiunii firmelor romanesti in strainatate, medierea informatiilor si a contactelor necesare pentru oamenii de afaceri romani, facilitarea dialogului intre oamenii de afaceri romani si misiunile diplomatice straine la Bucuresti, organizarea de intalniri cu reprezentanti ai mediului de afaceri pentru identificarea tipurilor de sprijin necesar, organizarea de seminarii, conferinte si alte reuniuni, elaborarea unei strategii, precum si a unui plan de actiune in scopul promovarii intereselor economice ale Romaniei si distribuirea de informatii cu caracter economic pentru mediul de afaceri"⁸.

O alta linie de actiune a Directiei de Diplomatie Economica este reprezentata de cooperarea cu organizatii economice internationale. Mentionez in aceasta directie: coordonarea ansamblului activitatilor desfasurate de Romania pe langa Organizatia pentru Cooperare si Dezvoltare Economica, promovarea intereselor romanesti pe langa organizatii economice internationale (FMI, Grupul Bancii Mondiale, Banca Europeana pentru Reconstructie si Dezvoltare), monitorizarea rapoartelor elaborate de diferite organizatii economice internationale, a calificativelor de tara si o latura activa cu rezultate eficiente a prezentei reprezentantilor Romaniei pe langa organizatiile cu caracter economic.

Despre cooperarea interinstitutionala pe linie economica, specific intre principalele actiuni: perfectarea sistemului informational economic intre Directia Diplomatie Economica si mediul de afaceri, consolidarea relatiei interministeriale in vederea sprijinirii componentei de reprezentare economica externa, precum si participarea in cadrul comisiilor si grupurilor de lucru interministeriale pe probleme economice.

Diplomatia economica presupune sprijinirea reprezentantilor economici externi, pentru a face fata mediului de afaceri si competitivitatii la nivel international. Astfel, activitatea personalului cu atributii economice trimis in strainatate este organizata sub forma de Birou al consilierului economic in cadrul misiunilor diplomatice ale Romaniei in strainatate, sau Birouri Comerciale proprii in tari sau centre comerciale care prezinta interes pentru Romania. Specific faptul ca atributiile si competentele personalului MEC din reseaua de reprezentare externa sunt stabilite prin Hotararea nr.738/03.07.2003, privind organizarea si functionarea Ministerului Economiei si Comertului si privesc activitatile specifice de diplomatie economica, pe aspectele comertului exterior, cooperare economica, investitii si de integrare economica europeana.

Abordez ca aspect important al diplomatiei economice problema extinderii companiilor romanesti in regiune si mentionez ca o tara nu este competitiva atata timp cat nu este caracterizata de o economie deschisa, caracterizata prin cresterea ponderii exportului si importului in produsul intern brut. „Ea presupune o eliminare treptata a barierelor protectioniste, o liberalizare a intregii economii pentru a permite concurenta interna si internationala. De asemenea, deschiderea unei economii se face odata cu impulsivarea fluxurilor de capital financiar, de capital fix, a fluxurilor bilaterale cu restul lumii de bunuri si servicii, odata cu promovarea schimburilor informationale cu alte tari"⁹.

Doar pe plan international, putem cunoaste performanta unei tari si rezultatele obtinute in anumite domenii, iar marile nereusite au avut la baza dezvoltarea de sine, bazata pe resurse interne fara apelarea la oportunitatile oferite de restul lumii. O tara se poate integra in circuitele economice prin doi pasi: statul respectiv se poate implica mai mult pe piata mondiala si prin lupta pentru castigarea unor segmente mai consistente de piata pentru produsele in exces. Pot preciza ca, in ultimii ani , politicile guvernamentale ale

---

⁸ Preluare de pe : <http://www.mae.ro/index.php?unde=doc&id=26644&idlnk=1&cat=3>

⁹ Preluare de pe: http://www.neogen.ro/desprenoi/?1=1&desprenoi_p=press&wtd=detail&idpr=645

Romaniei s-au axat doar pe cresterea atractivitatii prin crearea conditiilor de imbunatatire a mediului de afaceri si pe promovarea exporturilor.

Un aspect important a fost total neglijat, acesta presupunand crearea conditiilor pentru dezvoltarea investitiilor romanesti in strainatate. Un exemplu important este acela ca in top 25 al companiilor multinationale din Europa Centrala si de Sud-Est, Romania figura incepand cu 1998 doar cu SNP Petrom, care ulterior a fost privatizata cu grupul austriac OMV. Prin acest exemplu sustin ipoteza enuntata mai sus, conform careia nivelul unei tari si al economiei acesteia se masoara pe plan international si prin talia companiilor multinationale cu capital autohton care isi desfasoara activitatea in alte tari. In concluzie, daca Romania doreste sa devina importanta pe plan international, ea trebuie sa faca mari eforturi pentru ca acele companii autohtone sa fie prezente cu filiale si in alte tari.

2. Diplomatia secolului XX

2.1. Mostenirea secolului XXI

Secolul XX lasa succesorului sau o mostenire care nu este clara si nici simpla. Comunitatea internationala incheia acest secol prin bilanturi si privind spre viitor. Stim ca ONU adopta Declaratia Mileniului, iar statele participa la Organizatia pentru Securitate si Cooperare in Europa – Declaratia de la Istanbul. Lumea evolua sub semnul predominantei Statelor Unite in afacerile mondiale, celelalte mari puteri ca si puterile regionale, fiind deja acomodate, desi nicidecum incantate cu <<realitatea unipolaritatii>>.

Noi amenintari la adresa pacii si securitatii se prevad, intre care Raziul Rece, cu pericolul unei conflagratii mondiale, provoaca confruntarea Est-Vest si ramane in trecut. „Primele Razboaie Calde, provocate de valul de nationalism post-Razboi Rece, cum erau cele din Iugoslavia, se incheiau”¹⁰. Alte conflicte, intre care il amintim pe cel legat de Transnistria, cel din Georgia si Armenia, ramaneau in acest timp incghetate. Acelasi val de nationalism se facea simtit << cu mai mult sau mai putina virulenta>> in diferite parti ale globului.

Din aceste motive, conflictele locale cu potentialul de instabilitate regionala se constituiau in amenintari latente, pentru pacea si securitatea din regiune, putandu-se actualiza oricand. Insa, de departe, cele mai grave conflicte, prin complexitate si efecte se aflau in Orientul Apropiat – cel dintre palestinieni si Israel, precum si cel legat de Irakul dominat de Saddam Hussin. In Orientul Indepartat, unde confruntarea Est-Vest din perioada Razboiului Rece fusese atat de acuta, se mentinea un „ghem de situatii potential tensionate”, sau chiar conflictuale.

In peninsula coreeana, relatiile dintre Nordul comunist stagnant si Sudul Prosper ramaneau incordate, unele deschideri spre dialog dovedindu-se nepotrivite. Presupusa inarmare nucleara a Coreei de Nord, genera ingrijorari legitime, initiative diplomatice multilaterale, prelungind starea de asteptare si incertitudine. In acelasi timp, relatiile dintre Washington si Beijing isi continuau cursul ambivalent: pe de-o parte, Statele Unite cautau si obtineau cooperarea Chinei pe plan global si regional, iar pe de alta parte sporeau preocuparile fata de influenta crescanda a Chinei in zona si in viata internationala inclusiv in arii indepartate, cum ar fi America Latina (cazul raporturilor tot mai extinse intre China si Brazilia).

Starile conflictuale evoluau intr-un mediu international mai inclinat spre dialog si cooperare, dar era nelipsit de rabufniri. Acumularea de armamente continua mai ales de ordin calitativ in cazul marilor puteri, de orice natura in zonele unde tensiunile mocneau. Riscul raspandirii unor arme de distrugere in masa, inclusiv sub forma obtinerii acestor arme de grupari teroriste era de natura sa preocupe intreaga

---

¹⁰ Constantin Vlad – „Diplomatia secolului XX”, Cap Dileme ale Diplomatiei la inceput de secol XXI, pag 749

lume. Globalizarea avea și efecte din ce în ce mai dezastruoase și mă refer la răspândirea terorismului și a crimei organizate, care merg împreună cu traficul de droguri și spalarea de bani. Climatul de securitate era într-o măsură crescândă viciat de menținerea și sub anumite aspecte, de adâncirea discrepantelor dintre zonele dezvoltate și cele subdezvoltate ale planetei.

Secolul XX se încheia cu o nouă conștiință, mai acută, privind necesitatea afirmării și protecției drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Masacrele în masă din Ruanda și din fosta Iugoslavie, aveau un efect major: comunitatea internațională recunoscând că problema drepturilor omului încetează de a ține exclusiv de treburile interne ale statului și consacra dreptul la intervenție externă în scopuri umanitare.

Disputele continuau însă asupra subiectului privind legitimitatea și legalitatea acestei intervenții. ONU susținea că acest drept aparține Națiunilor Unite, prin Consiliul de Securitate. Principiul preocupării internaționale pentru drepturile omului, sublinia în acest sens Kofi A. Annan, secretar general al ONU, „a devenit prioritar față de prevederile neintervenției în treburile interne”¹¹.

2.2. Diplomatia romaneasca si promovarea intereselor nationale

Poziția țărilor mici în raport cu țările mari a fost întotdeauna determinată de rațiuni de ordin geopolitic, în special de vecinătatea unor mari puteri și interesele strategice la nivel continental, și abia în cele din urmă la nivel global. „În condițiile relațiilor inegale dintre state, ale primatului politicii de forță, țările mici și chiar cele mijlocii au fost obligate, în mod necesar, pe de o parte să întretină relații cât mai bune posibil cu marile puteri vecine, iar pe de altă parte, să evite anumite conflicte pustiitoare care le-ar fi pus într-o situație de vădită inferioritate”¹².

Între țările mari au existat relații de competiție, dictate de contrarietatea unor interese în zone apropiate sau chiar în regiuni mult mai îndepărtate. Țările mici, care se aflau între țările mari, au devenit în mod inevitabil obiectul tendințelor marilor puteri din rațiuni economice, politico-militare sau chiar strategice. Istoria demonstrează că țările mici au fost obligate să folosească de multe ori diplomația secretă, ca mijloc de supraviețuire, pentru apărarea existenței și a integrității lor, în confruntarea cu marile puteri, care doreau să le includă în sfera lor de dominație sau chiar să le lichideze ca entități naționale.

Au existat numeroase situații în care țările mici au fost temporar anihilate de politica marilor puteri, însă aspirațiile lor spre libertate, spre independență nu au putut fi niciodată stavilite, nici măcar prin represii dure, indiferent în numele căror ideologii au fost exercitate. Doresc să subliniez faptul că poporul român a aspirat în permanență spre libertate, fapt confirmat de istoria țării.

Dacă ne referim la diplomația regimului Ceaușescu, este evident că aceasta nu poate fi analizată și interpretată corect, decât ținând seama de complexitatea factorilor care au permis ascensiunea sa la putere, dar și condițiile internaționale specifice existente în Europa și în întreaga lume în ultimii ani. Cu siguranță că diplomația regimului Ceaușescu a fost decisiv marcată, în special în ultima parte de megalomania și setea de putere a dictatorului, pretenția infailibilității acțiunilor sale, elemente care au grevat dureros prestigiul României în lume și mai ales relațiile sale cu numeroase țări și popoare din Europa.

Trebuie să avem în vedere faptul că folosirea diplomației secrete de către regimul Ceaușescu, a fost determinată și de condițiile internaționale complicate ale ultimilor decenii, caracterizată prin luptă pentru sfere de interese între marile puteri URSS și SUA.

---

¹¹ Constantin Vlad – „Diplomatia secolului XX”, Cap Dileme ale Diplomatiei la început de secol XXI, pag 750

¹² Victor Duculescu – „Diplomatia Secreta”, Partea IV-a, pag.290

2.3.Revolutia din Decembrie 1989 si lupta impotriva diplomatiei secrete

Revolutia a reprezentat un eveniment cu semnificatii extraordinare in viata poporului roman, deschizand o noua pagina de infaptuire a unor aspiratii cu adevaruri democratice. Dupa Revolutie, au venit foarte multi straini, o parte insufletiti de sentimente umanitare si dorind sa ajute poporul roman sa-si refaca tara, dar neandoielnic si multe elemente destabilizatoare, care in climatul politic turbure ce a urmat caracterizat prin confruntare, prin incercari neloiale de acaparare a puterii de forte oculte, este foarte posibil sa fi fost direct implicate.

Pe masura afirmarii drumului tarii noastre spre democratia si libertate, preocuparile pentru apararea drepturilor omului, pentru stabilirea institutiilor democratice, pentru ca statul sa isi „...gaseasca corolarul” printr-o activitate ferma de oprire a acelor elemente care cauta tocmai sa impiedice acest proces, diplomatia secreta a unor cercuri interesate provoaca destabilizari. Contracararea diplomatiei secrete, solicita o politica clara care sa apere interesele nationale ale tarii. Subliniez ideea unei diplomatii deschise printr-o apreciere a lui Nicolae Titulescu:” Nu exista metoda diplomatica superioara aceleia care consta in a spune adevarul pe fata. Si aceasta nu din motive utilitare care faceau pe un faimos diplomat sa afirme:<< Eu spun mereu adevarul pentru ca sunt sigur ca nimeni nu ma crede>>, si care prin urmare il dispensa de a mai tine obositoarea contabilitate a minciunii. Puterea adevarului este cu atat mai mare, cu cat expresia lui este mai dezbracata de formele pompoase si solemne. A fi cum esti, constituie secretul realei seductii.”¹³.

3.Cooperarea cu Organizatia pentru Cooperare si Dezvoltare Economica (OCDE) – elemente introductive

3.1.OCDE- inceputul

Perioada postbelica s-a caracterizat prin cresterea gradului de interdependenta intre economiile diferitelor tari, noua revolutie tehnico-stiintifica si desfasurarea unei activitati economice tot mai dinamice in multe tari eliberate de sub colonialism, dandu-se astfel noi impulsuri vietii economice internationale, precum si participarea fiecarui stat la circuitul economic mondial, care a devenit in aceste momente necesara, nu doar pentru dezvoltarea socialo-economica a fiecarei tari, cat si pentru asigurarea pacii si prosperitatii mondiale.

„Dar, cu toate progresele inregistrate in domeniul schimbului de valori materiale si spirituale intre tarile lumii, mai sunt inca multe obstacole in calea participarii active a tuturor popoarelor la diviziunea internationala a muncii”¹⁴. In contextul tendintei spre integrare a aparut si OCDE, care „... in esenta, reprezinta cadrul organizatoric si juridic inluntrul caruia 24 de tari studiaza problemele comune din domeniile economic, tehnic, comercial, social, stiintific si invatamant, in vederea gasirii de solutii pentru armonizarea lor”¹⁵.

OCDE este “ forul international de dezbateri a politicilor economice si sociale la nivel global, o asociatie apolitica a tarilor cel mai bine dezvoltate din punct de vedere economic avand drept misiune construirea unei economii puternice in statele membre, imbunatatirea eficientei, perfectarea sistemelor de piata, extinderea comertului liber si contributia la dezvoltarea economica”¹⁶.

¹³ Nicolae Titulescu – „Reflectii”, pag.13

¹⁴ „Probleme internationale – Organizatia Pentru Cooperare si Dezvoltare Economica”,pag.5,Ion Nita

¹⁵ „Probleme internationale – Organizatia Pentru Cooperare si Dezvoltare Economica”,pag.7-8,Ion Nita

¹⁶ Preluare de pe: <http://www.mae.ro/index.php?unde=doc&id=5049&idlnk=1&cat=3>

OCDE s-a dezvoltat din Organizatia pentru Cooperare Economica Europeana, iar tarile membre reprezinta o structura solida. Initial au fost 20 de state partenere care au fondat organizatia in 1961, printre care: Canada, Franta, Germania, Italia, Marea Britanie si SUA, acestora li s-au alaturat incepand cu 1964 alti parteneri importanti: Australia, Japonia sau tarile din Grupul de la Visegrad, ultima tara admisa fiind Republica Slovaca in 2000. In momentul de fata, putem preciza faptul ca statele membre ale OCDE detin impreuna peste 70% din productia si comertul mondial cu bunuri si servicii si peste 90% din volumul de investitii straine directe la nivel mondial, fapt pentru care aceasta Organizatie a fost numita “ Clubul tarilor bogate”.

Aparuta pe fundalul unei organizatii mai vechi, respectiv Organizatia Europeana pentru Cooperare Economica (OECE), care a avut la origine sarcina de a pune in practica Planul Marshall (un instrument de penetrare a capitalului american pe piata europeana), OCDE a fost creata oficial la 30 septembrie 1961, iar scopul sau declarat prevazut in Articolul 1 al Conventiei de Constituire, specifica faptul ca organizatia este menita sa promoveze:

- realizarea unei mari expansiuni economice, a unui nivel ridicat de ocupare a fortei de munca si de crestere a nivelului de trai in tarile membre, in conditiile unei situatii financiare cat mai stabile si ale sprijinului dezvoltarii economice mondiale;
- realizarea unei economii sanatoase atat in tarile membre cat si in cele non-membre;
- cresterea comertului mondial pe o baza multilaterala si nediscriminatorie, in conformitate cu obligatiile internationale.

Totusi, desi OCDE si-a propus din punct de vedere statutar, ca principal obiectiv cooperarea cu toate statele lumii in vederea realizarii unei prosperitati generale, ea totusi este o organizatie inchisa care actioneaza aproape in exclusivitate in interesele tarilor capitaliste dezvoltate, fiind menita sa serveasca scopurile acestora. OCDE urmareste sa sprijine politicile economice si sociale ale tarilor membre pentru a depasi sau evita dificultatile pe care le ridica dezvoltarea in contextul conjuncturii actuale si de perspectiva.

Obiectivele OCDE sunt:

- coordonarea politicilor economice pentru expansiunea si progresul nivelului de trai al tarilor membre, mentinand stabilitatea financiara;
- asistenta pentru statele subdezvoltate;
- cresterea actiunilor specifice in domenii ca: invatamant, tehnologie, mana de lucru si agricultura;

OCDE activeaza ca centru de decizii ce coordoneaza politicile tarilor bogate, si isi canalizeaza presiunea asupra altor organisme internationale. Coordonarea politicilor economice ale membrilor o realizeaza prin intermediul urmatoarelor activitati: imbunatatirea statisticilor si a compararilor de date internationale; pune la punct si perfectioneaza Sistemul Normalizat al Conturilor Nationale, elaboreaza rapoarte periodice asupra tarilor membre care merg acompaniate de recomandari ce au influente considerabile asupra responsabilitatilor politicilor economice nationale, elaboreaza studii monografice asupra problemelor concrete, elaboreaza rapoarte si analize asupra tendintei economice cu metode de prospectare care permit coordonarea politicilor economice, coordoneaza ajutoare mutuale cu caracter financiar in situatii de dificultati temporale ale unei Balante de Plati.

„Datorita intereselor contradictorii care confrunta tarile membre, eficienta organizatiei este redusa substantial , transformandu-se pur si simplu intr-un birou de studii sau loc de consultari.Exemplul concret este reprezentat de criza energetica izbucnita in 1971, cand cu toate eforturile depuse de organizatie pentru a determina tarile membre sa promoveze o politica unitara in vederea depasirii dificultatilor cu care au fost si sunt confruntate tarile membre, acestea au urmat o politica energetica proprie, fara a se pune de acord sau a tine seama de interesele copartenerilor lor”¹⁷. Un alt exemplu al ineficientei organizatiei il constituie politica protectionista comuna, care in multe cazuri s-a confruntat destul de aprig si deschis cu ceilalti parteneri ai OCDE, cum ar fi SUA si Japonia.

---

¹⁷ „Probleme internationale – Organizatia Pentru Cooperare si Dezvoltare Economica”, pag.9, Ion Nita

Practic se constituie o matrice de functionare a economiei mondiale si acolo unde OCDE decide sa dezvolte programe, reuseste sa mobilizeze fonduri, fie din resursele proprii, fie din resurse UE. Dialogul si consensul reprezinta nucleul Organizatiei, iar corpul de conducere este Consiliul OCDE, format din reprezentantii tarilor membre, oferind asistenta asupra comitetelor (200 de comitete si grupuri de lucru) si decide asupra bugetului annual.

Pentru toate aceste elemente de mai sus, imi pun intrebarea: Romania va deveni membru OCDE? Romania va face parte intr-un viitor apropiat din "Clubul Tarilor Bogate"? Aceasta intrebare face referire si la strategia de extindere a OCDE, cunoscuta si sub numele de Raportul Noboru, dupa numele ambasadorului Japoniei la OCDE. S-a hotarat faptul ca este important sa se ia masuri concrete privind tarile candidate la OCDE, iar criteriile Noboru fac referire la¹⁸: o economie de piata si existenta unei democratii, dimensiunea si importanta economica pe care o are un stat, principiul beneficiului reciproc prin care aderarea unui stat sa fie benefica atat pentru statul respectiv cat si pentru OCDE, dar si la consideratii globale, nu limitate la diversitatea geografica.

Analizam in cateva privinte, faptul ca, in momentul de fata OCDE doreste o redefinire a rolului sau in dimensiunea politica si economica mondiala, iar perioada imediat urmatoare este decisiva pentru rezolvarea unor probleme de maxima importanta si anume: regandirea mecanismelor decizionale, finantarea organizatiei, extinderea OCDE, a carei relansare este legata de solutionarea aspectelor mentionate mai sus, reprezentand conditia unei functionari eficiente a organizatiei cu un numar mare de membri.

Avand in vedere aceste aspecte importante, pot mentiona faptul ca Romania are sanse sa isi intensifice relatiile cu OCDE, in vederea admiterii in aceasta organizatie. Este unul dintre obiectivele importante in ceea ce priveste politica externa a Romaniei, obiectiv mentionat si in Programul de Guvernare pentru perioada 2005-2008. Romania si-a depus oficial candidatura pentru OCDE la 28 aprilie 2004, iar in prezent ea participa in cadrul urmatoarelor structuri de lucru:

1. Centrul de Dezvoltare OCDE, unde are statut de membru cu drepturi depline si are loc in cadrul << Governing Board >>;
2. Declaratia OCDE privind investitiile internationale si companiile multinationale (alaturi de alte 38 de tari semnatare), unde are statut de membru;
3. Membru cu drepturi depline in cadrul Programului de Dezvoltare Economica Locala al OCDE;
4. Comitetul Otelului, cu statut de membru cu drepturi depline;
5. Grupul de lucru al Comitetului pentru Constructii Navale, cu statut de observator;
6. Comitetul pentru Dreptul Nuclear din cadrul Agentiei pentru Energia Nucleara, cu statut de observator;
7. Schema 2 a Comitetului pentru Agricultura (Sistemele OCDE de certificare a semintelor furajere, a cerealelor, a sfeclei de zahar, a semintelor de legume si Regimul OCDE de aplicare a normelor internationale pentru legume si fructe), cu statut de observator;
8. Comitetul Transporturilor Maritime cu statut de observator;
9. Comitetul pentru Concurenta cu statut de observator;
10. Comitetul Turismului, cu statut de observator;
11. Grupul de Lucru pentru Intreprinderi Mici si Mijlocii, cu statut de observator.

---

¹⁸ Preluare de pe: <http://www.oecd.org/dataoecd/24/15/37434513.pdf>

3.2.Cadrul organizatoric al OCDE

OCDE este organizata dupa cum urmeaza:

1. Consiliul OCDE – reprezinta organul suprem al organizatiei, format din adunarea reprezentantilor tuturor tarilor membre, de regula, la nivel de reprezentanti permanenti, in sa dupa caz si la nivel de ministrii; in competenta Consiliului intra: elaborarea politicii generale a OCDE, hotararile sale putand angaja in situatii determinate, tarile membre, buna functionare a organizatiei si poate crea comitete si alte organisme necesare OCDE, aprobarea bugetului, statutului si regulamentului de functionare al personalului.

Actele normative adoptate de Consiliu sunt: hotarari, acorduri si rezolutiile. Acordurile se incheie cu diferite state sau organizatii si organisme internationale, pentru aplicarea lor fiind necesara aprobarea guvernelor tarilor sau a conducerii organizatiei respective, iar rezolutiile se adopta in vederea executarii unor lucrari de catre OCDE, sau pentru solicitarea de documentatii de la tarile membre. Actele normative ale OCDE trebuie aprobate in unanimitate de tarile membre, exceptand cazul in care consiliul a hotarat o alta procedura de vot.

2. Comitetul executiv – format din reprezentanti a 12 tari membre, desemnati anual de Consiliu, conduce activitatea curenta a OCDE. Dintre acestia, Consiliul numeste un presedinte si un vicepresedinte. Se intruneste saptamanal pentru a studia problemele de politica generala, supuse discutiei si aprobarii Consiliului.
3. Secretariatul administrativ – condus de un secretar general, ajutat de doi secretari general adjuncti, indeplineste sarcinile trasate de Consiliu si Comitetul Executiv, precum si alte atributii necesare bunei functionari a organizatiei.

Secretarul General asigura presedintia Consiliului, asista la reuniunile Comitetului Executiv si asigura executarea deciziilor luate de acestea. Tine legatura cu celelalte organisme si organizatii internationale si difuzeaza prin presa informatii privind activitatea organizatiei.

Activitatea OCDE se desfasoara, in cadrul comitetelor, pe domenii. Principalele domenii sunt cele economice si sociale. Problemele economice fac obiectul comitetelor ca: Comitetul pentru Energie, Comitetul pentru Petrol, Agentia pentru energie nucleara, iar la acestea se ataseaza si o serie de comitete specifice problemelor de relatii economice si financiare internationale, cele agrare, de stiinta si de invatamant.

3.3.Principii ale guvernantei corporative

In perspectiva OCDE guvernanta corporativa reprezinta sistemul prin care companiile sunt conduse si controlate. In 1999 au fost aprobate Principiile OECD privind administrarea corporatiilor, care sunt prezentate astfel ca fiind unul dintre cei 12 piloni de baza ai stabilitatii financiare internationale si care au servit ca punct de referinta la realizarea unei colectii de coduri nationale privind guvernanta corporativa. Ele se concentreaza in primul rand asupra societatilor tranzactionate pe pietele reglementate, dar abordeaza de asemenea problemele referitoare la societatile cu actionariat mare, dar care nu sunt listate.

Aceste principii au in vedere: drepturile actionarilor si protejarea acestora, tratamentul echitabil al tuturor actionarilor, inclusiv al celor minoritari si straini, rolul si dreptul stakeholders, transparenta informatiilor si diseminarea lor prompta, responsabilitatile Consiliului de Administratie si ale conducerii executive. Printre beneficiile implementarii acestor standarde se numara: utilizarea eficienta a resurselor, scaderea costului capitalului pentru firme, cresterea increderii investitorilor datorita diminuarii sensibile a atitudinii discreționare a managerilor si reducerea nivelului coruptiei.

Pe fondul numeroaselor crize financiare, a devenit importanta reglementarea bursiera eficace, elaborarea si implementarea unor masuri de stimulare a dezvoltarii sectorului corporatist, pornind de la premisa ca o economie puternica, cu o piata financiara solida, deschisa si transparenta, poate face fata provocarilor ce deriva din mediul international globalizat. Una dintre definitiile acestei guvernante corporative este data de OCDE: reprezinta sistemul prin care companiile sunt conduse si controlate. In esenta, ea se refera la modul de impartire al drepturilor si responsabilitatilor intre categoriile de participanti la activitatea firmei, cum ar fi Consiliul de Administratie, managerii, actionarii si alte grupuri de interes, specificandu-se cum sunt luate deciziile privind activitatea companiei si cum se monitorizeaza performantele financiare. Conceptul pare sa capete doua dimensiuni: dimensiunea comportamentala (se refera la modul in care interactioneaza managerii unei companii, actionarii, angajatii, creditorii, clientii si furnizorii, statul si alte grupuri de interes in cadrul strategiei generale a companiei) si dimensiunea normativa (care se refera la setul de reglementari in care se incadreaza aceste relatii si comportamente – legea societatilor comerciale, legea valorilor mobiliare si a pietelor de capital, legea falimentului, legea concurentei, cerinte ale cotarii la bursa).

3.4. Infiintarea Centrului Roman de Informare si Documentare in domeniul de activitate al Organizatiei pentru Cooperare si Dezvoltare Economica

In ultimii ani, OCDE si-a consolidat rolul de organism independent capabil sa identifice principalele provocari ale economiei globale, sa compare experientele si sa ofere raspunsuri, prin abordarea problemelor in plan multilateral. Instrumentele de lucru ale OCDE sunt rezolutii, declaratii, recomandari, coduri de conduita si nu au caracter juridic obligatoriu.

Statele isi pot exprima voluntar interesul pentru aderarea la instrumentele de lucru ale Organizatiei; aceasta se face numai pe baza unei invitatii transmise de Consiliu, dupa ce s-a realizat o evaluare detaliata in comisiile de specialitate ale OCDE a politicilor nationale in domeniile de activitate respective. Inclusiv in Programul de guvernare 2005-2008, apar date, despre implicarea Romaniei si a relatiilor acesteia cu organismele internationale, astfel incat tara noastra sa obtina, in cel mai scurt timp, statutul de membru al OCDE.

Din momentul in care Romania si-a exprimat dorinta de a deveni membra cu drepturi depline, tara noastra s-a implicat in dezvoltarea relatiilor cu OCDE, obtinand statutul de membru si de observator in multe dintre structurile de lucru ale organizatiei. In acest context, al dorintei de a deveni membru cu drepturi depline al OCDE, prin Hotararea de Guvern nr.415/2006, privind completarea Hotararii Guvernului nr. 1607/2004 pentru Infiintarea Centrului Roman de Informare si Documentare in domeniul de Activitate al Organizatiei pentru Cooperare si Dezvoltare Economica, a luat nastere CRID, la Bucuresti, in cadrul Academiei Romane. OCDE a convenit ca acesta sa fie singurul centru din Europa de Sud-est, creditand Romania cu un rol cheie in regiune.

CRID a fost infiintat prin hotararea 1607/2004, in cadrul Institutului de Economie Nationala al Academiei Romane si a Punctului de Informare si documentare OCDE in cadrul MAE. Infiintarea CRID a reprezentat un pas important in legatura dintre cercetarea economica nationala si preocuparile OCDE, care constituie cel mai important organism mondial de cercetare economico-sociala si in prezent CRID reuseste sa asigure accesul la documentele OCDE, cu rol de interfata intre expertii romani si OCDE.

4. Romania – dezvoltare economica pentru a deveni competitiva

4.1. Rolul comerțului exterior in strategia dezvoltării economice

Prin intermediul Agenției Nationale pentru întreprinderi Mici și Mijlocii (ANIMMC), a obținut statutul de observator în Grupul de lucru pentru IMM și antreprenoriat (GLIMMA) al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică. „Admiterea României s-a făcut după ce ANIMMC a prezentat organizației studiul tehnic <<Politici pentru IMM>>, care a fost evaluat pozitiv. Deși are doar statut de observator, România va beneficia de bunele practici existente în domeniul dezvoltării IMM-urilor din cele 30 de țări membre în acest grup de lucru”¹⁹.

În această direcție, Ministerul Afacerilor Externe și OCDE au organizat sub egida Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est, seminarul „Reducerea barierelor administrative din calea creării și dezvoltării afacerilor”, dar și prima reuniune a Grupului de Conducere pe tema Reglementării Cadrului de Guvernare, la București în perioada 10-11 decembrie 2003. Scopul acestor seminarii este constituit în dezvoltarea investițiilor private, sporirea credibilității și a predictibilității cadrului legislativ, îmbunătățirea coerenței și a transparenței cadrului politic prin obiective concrete și vor furniza un traseu clar pentru implementarea și eficiența instituțiilor, asigurând integritatea sectorului public și lupta împotriva corupției.

Comerțul exterior joacă un rol important în cadrul strategiei pentru dezvoltarea economică a României, astfel încât aceasta să devină competitivă pe plan internațional. „România nu trebuie să ocupe un loc periferic, ci un loc care să îi permită să-și pună în valoare cât mai avantajos potențialul de care dispune.”²⁰

Pentru o mai bună înțelegere a strategiei pentru dezvoltarea economică a țării noastre, este important să avem în vedere următoarele aspecte: substituirea importurilor și promovarea exporturilor. Banca Mondială precizează că o strategie orientată către exterior este urmată dacă politicile industriale și comerciale nu discriminează fie între producția pentru piața internă și cea externă, fie între achizițiile de produse interne și străine.

Această strategie este cunoscută ca strategia de promovare a exporturilor, în timp ce strategia de substituire a importului este definită printr-o politică orientată către interior, astfel ca stimulentele politicilor industriale și comerciale favorizează cu precădere producția pentru piața internă. Subliniez concluzia lui Kovoussi și Sheehy, care pune bazele unei noi perspective asupra legăturii dintre strategia comercială și performanța economică „creșterea rapidă a încasărilor din export necesită atât piețe externe favorabile, cât și politici comerciale orientate către exterior”²¹.

Această perspectivă reprezintă din punctul meu de vedere o importanță coordonată pentru o dezvoltare economică pe plan internațional, reprezentând pentru România o premisă pentru succesul politicilor sale. „O libertate a comerțului exterior dirijată către nevoile producției, o protecție selectivă a pieței, o influență uneori determinanta a factorilor externi-idei care vor ghida în perioada de maximă

---

¹⁹ Preluare de pe <http://2003.informatia.ro/Article41386.phtml>

²⁰ „Comerțul exterior și Dezvoltarea Economică în România”, pag.4 – Valentin Cojanu

²¹ „Comerțul exterior și Dezvoltarea Economică în România”, Cap. 1: Rolul comerțului exterior în strategia dezvoltării economice; subcap. 1.1 Două strategii de comerț clasice: Substituirea importurilor și promovarea exporturilor pag.7 – Valentin Cojanu.

dezvoltare a capitalismului in Romania, dezvoltarea economiei prin comert exterior. Evolutiile economice, inasa, vor avea o consistenta mai puternica”²².

In ceea ce priveste Romania, aceasta trebuie sa aiba un mare potential de export, asa cum a reusit sa ramana constanta pana la al-2-lea Razboi Mondial: 0.5% din comertul mondial si 1% din comertul european. Cu toate acestea este binecunoscut faptul ca in spatele acestei stabilitati se ascundea , o realitate ,... contrastanta, mereu sub imperativul transformarii”. Faptul ca Romania a adoptat deseori pozitii in favoarea protectionismului, nu a ramas fara consecinte, principala beneficiara fiind industria, inasa politica urmata s-a dovedit ineficace.

Avem o privire de ansamblu asupra structurii economice detaliata in cele ce urmeaza si observam ca in ciuda eforturilor de dezvoltare a industriei, aceasta nu va participa cu ponderi semnificative la export, lasand ca 90-95% din structura exporturilor sa fie detinuta de produsele naturale neprelucrate sau foarte slab prelucrate. Stim ca in 1904 si 1925, deficitul comercial urmeaza unor excedente, datorita unor conditii climatice nefavorabile. Aceste evolutii se pot explica prin lipsa traditiilor si a initiativelor industriale, pentru care s-a facut prea putin in perioada interbelica.

Tabloul sinoptic al dezvoltarii structurilor economice in perioada interbelica

RAMURI	PARTICIPARE LA EXPORT	COMENTARII
Industria cerealiara si a leguminoaselor	Agricultura 70%(1920); 25%(1938)	Slab randament; cuprinde 80% din populatia ocupata
Cresterea animalelor	6% (1938)	
	Industria	Cea mai mare parte a activitatii industriale 80% o regasim in industriile extractive si prelucratoare; aceasta se numeste << industria mare>> si cuprinde 10% din populatia ocupata
	Extractiva	Detine 20% din valoarea productiei << industriei mari>>, se afla in continua crestere
Industria petrolului	20% (1920); 40% (1938)	Ponderi mari 70% ale capitalului strain
Industria carbunelui		Ponderi mari 70% ale capitalului strain
Industria minereului de fier, aur si argint		
	Prelucratoare	Detine 80% din valoarea productiei industriei amri
Industria alimentara (morarit, zahar, alcool)		Detine 50-60% din valoarea productiei industriei prelucratoare
Industria usoara (textile, tabacarii, pielarii)		
Industria lemnului (cherestea, hartie, mobila)	3% (1920); 11% (1938)	
Industria materialelor de constructii		
Prelucrarea petrolului(rafinari)		
Metalurgie		Detine 75% din valoarea industriei prelucratoare
ICM (utilaje pt calea ferata, masini si unelte agricole)		Dezvoltata mai ales in Transilvania

²² Comertul exterior si Dezvoltarea Economica in Romania”, Cap. 1: Rolul comertului exterior in strategia dezvoltarii economice; subcap. 1.1 Doua strategii de comert clasice: Substituirea importurilor si promovarea exporturilor pag.7 – Valentin Cojanu.

In anii 50, Romania a plecat pe calea dezvoltarii cu o situatie nefavorabila si sustin aceasta afirmatie prin faptul ca aproape 20 ani de la terminarea razboiului, Romania a platit in cadrul reparatiilor de razboi, la preturi minime sau simbolice, prin livrari de petrol, metale neferoase, uraniu, gaz natural, cherestea si astfel pierderile stabilite cu partenerii sovietici s-au ridicat la 900 mil. \$. Noul mecanism economic avea in centru cateva principii: centralismul sau organizarea centrala de catre stat a oricarei activitati economice (orice decizie economica era la dispozitia planficatorilor), internalizarea schimburilor internationale, precum si eliminarea concurentei.

Toate acestea au condus la rezultate bune si pe intreaga perioada pana in 1990, industria Romaniei a inregistrat ritmuri de crestere relativ inalte, astfel ca intre anii 1950-1970, Romania era fruntasa, devansand Europa de Est si OCDE, aceeasi pozitie fiind ocupata si intre 1970-1985 (sursa date: Ofer, G Productivity, Competiveness and the socialist system in Hickman).

Competitivitatea este un fenomen economic complex, cu numeroase definitii si metode de cuantificare. In sens larg, competitivitatea reprezinta capacitatea unei tari, masurata prin comparatie cu alte tari, de a forma si asigura un mediu economic, social si politic care sa sustina crearea accelerata de valoare adaugata. Competitivitatea reprezinta si capacitatea de a obtine o productivitate inalta pe baza unei utilizari inovative a resurselor umane, financiare si materiale, este acea capacitate de a crea valoare pentru consumatori tot mai sofisticati si exigenti.

Conform OCDE, competitivitatea reprezinta capacitatea intreprinderilor, industriilor, ramurilor, regiunilor, natiunilor si regiunilor supranationale de a asigura factorilor de productie un profit si un nivel de folosire relativ crescut pe o baza durabila, acestea existand si fiind expuse concurentei internationale. In acest sens, voi sublinia importanta pe care o au in prezent exporturile in cresterea competitivitatii, dar mentionez faptul ca, competitivitatea unei tari nu poate fi corect apreciata doar prin prisma balantei comerciale, deoarece chiar daca un nivel redus al exporturilor comparativ cu importurile poate sa indice in anumite conditii incapacitatea unei tari de a fi competitiva pe pietele internationale, in alte conditii aceasta poate indica un flux ridicat de investitii straine determinat de atractivitatea tarii.

4.2.Transformarile de politica comerciala si importanta lor

In impulsionarea exporturilor, Romania a adoptat un mecanism de promovare si stimulare, creat dupa 1989 cu multiple ramificatii. Prin formulele institutionale sau prevederile legislative s-a creat posibilitatea ca exportatorii si produsele exportate din Romania sa beneficieze de o paleta larga de avantaje, dar a ramas insa neajunsul lipsei de coordonare a instrumentelor comerciale, astfel incat mecanismul pare fragmentat si lipsit de obiective clar definite.

In categoria instrumentelor de promovare se mentine si in perioada actuala sustinerea financiara a participarii la targurile si expozitiile internationale, prin acoperirea partiala a cheltuielilor in lei si valuta, aferente participarii agentilor economici in cadrul pavilioanelor nationale ale Romaniei , iar efortul intern este intarit si datorita unor programe de finantare internationala care vor acorda sprijin organizatiilor relevante, cum ar fi Ministerul Comertului, pentru selectarea unor intreprinderi care sa beneficieze de consultanta, participand la targuri internationale, instruire si furnizare de material promotional, dupa cum specifica Programul Phare (1993-1994).

Propaganda comerciala prin mass-media este inca sporadica si in acest sens a fost facut un pas important in 1992, prin intermediul unui reportaj special aparut in revista Time despre problemele economiei romanesti. In acelasi mod, poate fi descrisa si activitatea reprezentantilor nostrii comerciali in strainatate.

Primele de export au revenit in actualitate dupa 1990, cand subventiile directe au cunoscut o scadere brusca, de la 68,66 mld. in 1989 la 6,4 mld. in 1990. Aplicarea TVA-ului din 1993, a mentinut

avantajul pe care îl aveau agenții de a fi scutiți de plata impozitului în stadiul circulației marfurilor, dacă acestea sunt destinate exportului. Foarte important s-au dovedit a fi instrumentele financiar-bancare, iar mecanismul de stimulare se concentrează deosebi în jurul activității Bancii de Export-Import Eximbank. Banca acționează în strânsă legătură cu Comitetul Interministerial de Credite și Garanții pentru Comerțul Exterior din Ministerul de Finanțe, care ia majoritatea deciziilor privind condițiile de acces la facilitățile oferite.

Accesul pe piețe externe este și el hotărâtor pentru o dinamică susținută a exportului, iar mediul extern a devenit favorabil mai ales din 1993, iar evoluția pe piețele Europei Occidentale imprimă o tendință general pozitivă a exportului.

În 25 mai 2007, Ministerul Afacerilor Externe a organizat la București seminarul internațional cu tema „OECD in the World Economy: Facing the Challenges of Globalization”. Evenimentul a confirmat interesul autorităților române pentru intensificarea cooperării cu OCDE și efortul de a obține un larg sprijin public pentru dezvoltarea parteneriatului. Întrucât OCDE reprezintă un for unic de dezbateră a politicilor economice și sociale la nivel global, o organizație internațională care reunește cele mai avansate democrații cu economii de piață dezvoltate, urmărind dezvoltarea economică la nivel global prin promovarea creșterii economice, dezvoltării sociale, buneii guvernante, stabilității financiare, dezvoltării comerțului și a investițiilor²³.

Reuniunea a urmărit dezbateră subiectelor legate de importanța Organizației în economia globală și mecanismele de cooperare cu statele membre și nemembre. Seminarul a avut ca scop creșterea gradului de informare a instituțiilor din România, a mediului de afaceri, a mediului academic și a opiniei publice românești în general cu privire la activitatea specifică a OCDE.

4.3. Politica comercială a UE

„Politica comercială a UE trebuie să reconcilieze obiectivele naționale dar și interesele naționale și sectoriale care doresc protecție și reglementare, cu obiectivele externe mai largi ale UE, precum și cu forțele internaționale și cu arena de negociere și mediul de reglementare pe multiple niveluri”²⁴. Uniunea Europeană are competențe exclusive în ceea ce privește politica comercială, s-a dezvoltat drept răspuns la evoluțiile naționale și internaționale, în special în cadrul rundelor succesive de negociere ale GATT/OMC, într-o uniune vamală cu politici comune, în direcția furnizării unui răspuns inițiativelor SUA în favoarea liberalizării comerciale multilaterale, în special în agricultură și către negocieri multilaterale – spre deosebire de acordurile individuale cu statele dezvoltate sau în curs de dezvoltare.

Comisia Europeană s-a constituit în negociator al UE în chestiuni comerciale, dar mereu sub supravegherea atentă a statelor membre. Politica comercială nu se mai referă doar la taxele vamale și la contingențele impuse comerțului transfrontalier, incluzând în prezent serviciile și investițiile și abordând de asemenea o serie de aspecte numite de economiști „non-comerciale”, precum reglementarea siguranței alimentelor și produselor, mediul, concurența, dar și chestiuni etice sau sindicale.

---

²³ Preluare de pe: <http://www.mae.ro/index.php?unde=doc&id=32898&idlnk=2&cat=4>

²⁴ “Elaborarea politicilor în UE; ediția 5, Helen Wallace, William Wallace și Mark A Pollack, Cap 15 – Politica comercială de la Uruguay la Doha și mai departe, pag 357

5.Evaluarea Romaniei si Cooperarea Internationala

5.1.Principii ale cooperarii internationale

„In epoca noastra – cand cuceririle stiintei si tehnicii pun la indemana omenirii imense mijloace si ii deschid posibilitati tot mai mari de a-si spori avutia materiala si spirituala si de a-si valorifica resursele in folosul societatii-dezvoltarea relatiilor economice intre state, participarea acestora la diviziunea internationala a muncii, la circuitul economic universal reprezinta o cerinta obiectiva. Schimband intre ele produsele muncii, luand parte impreuna la progresul mondial economic, stiintific si cultural, aducandu-si contributia la dezvoltarea patrimoniului civilizatiei materiale si spirituale popoarele se cunoasc mai bine, se pretuiesc mai mult, conlucreaza mai eficient in scopuri pasnice²⁵.

In acest context, „...politica interna a Partidului Comunist Roman si a guvernului Republicii Socialiste Romania de edificare a socialismului si politica externa de dezvoltare a prieteniei si colaborarii intre popoare raspund unor imperative majore ale contemporaneitatii, exprima interesele vitale ale poporului in deplina consonanta cu cauza intronarii socialismului si pacii in lume”²⁶. Despre participarea Romaniei la organizatiile economice internationale, regasim elemente care demonstreaza o activitate bogata si complexa, cu multe initiative proprii.

In acea perioada, Romania intensifica relatiile de colaborare in domeniul economic, politic si cultural, tehnic, stiintific cu toate statele lumii pe baza principiilor fundamentale ale relatiilor dintre state, dorindu-se un climat de intelegere si apropiere intre popoare. Au fost reluate o serie de legaturi traditionale ale Romaniei cu o serie de tari din Europa Occidentala si s-au reluat raporturile cu statele din nordul continentului. Un capitol nou pentru aceasta perioada este reprezentat de colaborarea si cooperarea in diferite domenii cu statele subdezvoltate, raporturi aflate in continua crestere.

Prezentul capitol doreste sa sublinieze coordonata politicii externe care se refera la cooperarea economica internationala si semnificatia acestuia pentru dezvoltarea economica a tarii. Cooperarea economica internationala are ca interese primordiale bunastarea, progresul cu implicatii majore asupra pacii mondiale. Indiferent de dimensiunea si veniturile unei tari, deseori acestea se afla situate langa tari mai putin dezvoltate, compunand un „mozaic economic pestrit” si intrand in relatii comerciale si de colaborare economica. Fiecare pas facut pentru cresterea potentialului economic-tehnic este insotit de amplificarea dimensiunilor deja existente, datorita si domeniilor noi care incep sa formeze obiect al cooperarii.

Din aceste considerente, Romania milita in acea perioada „ pe toate planurile, in toate forurile internationale, cu toate ocaziile pentru asezarea relatiilor dintre state”.Trebuie avut in vedere faptul ca se pot distinge trei directii in evolutia relatiilor economice internationale contemporane:

- Prima directie este generata de divizarea societatii in clase sociale;
- Constituirea unor grupari subregionale, in care asocierea se face in functie de criterii economice-geografice sau de criterii politice;
- Relatiile economice mondiale (dezvoltate intre tarile participante la diferite grupari economice subregionale).

Referindu-ma la trecut, mentionez ca in economia capitalista mondiala, Romania, dispunea de posibilitati reduse de a participa la schimburile economice internationale, datorita slabei dezvoltari a industriei si diviziunii muncii pe plan national. Economia tarii noastre in preajma ultimului Razboi Mondial se caracteriza printr-o insuficienta dezvoltare industriala si in 1938, industria contribuia cu mai putin de o treime la cresterea venitului national. In acea perioada, constructiile de masini si prelucrarea metalelor

---

²⁵ Mircea Malita – “ Romania Socialista si Cooperarea Internationala”, pag. 5 – Cuvant Inainte

²⁶ Mircea Malita – “ Romania Socialista si Cooperarea Internationala”, pag. 5 – Cuvant Inainte

detineau in totalul industriei o pondere de numai 10.2%, aproximativ 90% din necesarul de utilaje al economiei era importat.

In ceea ce priveste diviziunea internationala a muncii, tara noastra ocupa un loc nefavorabil, detinand pozitia de tara producatoare si furnizoare de produse agricole si de materii prime, de piata de desfacere pentru produsele fabricate si sfera de investitii de capital a monopolurilor din statele capitaliste dezvoltate din punct de vedere economic. Stabilitatea relatiilor economice externe ale Romaniei era in pericol datorita crizelor economice de supraproductie, de crizele valutare si financiare, astfel ca in 1938, sfera geografica a schimburilor economice externe era limitata la un numar de 42 tari, din care, cu peste o treime relatiile comerciale erau mai mult simbolice.

Progresul social-economic al tarii era conditionat de schimbarea structurii si modernizarea economiei nationale, introducerea in productie, in toate domeniile de activitate economica a progresului tehnic. Modernizarea economiei, valorificarea superioara a resurselor materiale si umane depind in primul rand de eforturile proprii ale poporului, iar structura moderna a economiei trebuie sa fie rezultatul cerintelor concrete specifice tarii si acest model nu poate fi copiat.

Cooperarea internationala are o importanta deosebita asupra cresterii economice in cazul cand relatiile internationale se intemeiază pe respectarea principiilor suveranitatii si independentei nationale, egalitatii in drepturi, avantajului reciproc, valorificarea superioara a resurselor materiale si umane si cresterea pe aceasta baza a productivitatii muncii sociale. In cadrul politicii de dezvoltare a relatiilor economice externe ale tarii noastre sunt puse extinderea si adancirea relatiilor de colaborare si intrajutorare cu toate statele, determinate de interesele economice si politice fundamentale.

5.2. Starea Economica a Romaniei – evolutie

„Rezultatul oricarei activitati economice se va reflecta in modul in care evolueaza nivelul de trai al populatiei din tara analizata”²⁷. In ceea ce priveste Romania, mai mult de numarul total al gospodariilor se afla in mediul urban. Distribuirea gospodariilor dupa marime releva ca 25.2% sunt gospodarii de 2 persoane, 21.3% sunt formate dintr-o persoana, iar 21.1% au in componenta 3 persoane. Jumatate din gospodariile din mediul rural sunt formate din 3 sau 4 membrii, pe cand in cel urban, o frecventa mai mare o au gospodariile compuse din una sau doua persoane.

Educatia reprezinta una dintre conditiile necesare pentru asigurarea unui standard de viata mai ridicat. Preocuparea constanta pentru instruire face ca in Romania sub o treime din populatie sa aiba cel putin un nivel de instruire mediu. Peste un sfert din romani au ales liceul sau cursuri postliceale, iar aproximativ 6% din romani au studii superioare, in timp ce un sfert din romani au ales sa termine doar cursurile gimnaziale.

Aprecierea privind evolutia sistemului economic prezinta diferite importante, in functie de statutul ocupatiilor al capului gospodariei, astfel ca din categoriile gospodaresti la care situatia economica s-a imbunatatit, cea mai mare reprezentanta o au cele de patroni, salariati si lucratori pe cont propriu in activitati neagricole, in timp ce gospodariile de someri si pensionari au o situatie economica precara. Gospodariile care au o situatie economica mai buna se bazeaza pe marirea salariului, aparitia unui alt loc de munca mai bine platit, sau pe faptul ca au gasit si alte surse de venit.

In ceea ce priveste atragerea investitiilor, la inceputul anului 2007 Anthony O’Sullivan, directorul programului Investment Compact al OECD, a declarat ca Romania a atras investitii straine directe de opt miliarde dolari in 2006 si va atrage cel putin atat in acest an. Se pare ca investitiile straine directe s-au situat la 4.000 dolari pe locuitor si facem o comparatie cu Croatia, unde investitiile au totalizat 6.000 dolari pe locuitor, in speranta ca situatia se va imbunatati considerabil.

---

²⁷ Constantin Anghelache – “Romania 2004: Starea Economica- Evolutii Semnificative”, Cap 18: Calitatea vietii populatiei din Romania, pag. 495;

Expertii programului Investment Compact al OECD au lansat in Romania Raportul 2006 in privinta indexului reformelor investitiilor. Acest raport analizeaza politicile din Europa de Sud-Est si ofera recomandari in vederea imbunatatirilor, cu privire la atragerea mai multor investitii straine directe. Conform acestei situatii, Romania este lider in regiune si a inregistrat o crestere a PIB-ului peste media Europei de Sud-Est, fiind in acelasi timp tara cu cel mai redus somaj din regiune, inflatia scazand constant.

Raportul sugereaza ca Romania ar trebui sa se concentreze mai mult pe promovarea politicilor de investitie, pe imbunatatirea brandului de tara, pe o mai puternica promovare peste granite prin facilitarea conditiilor de investitii in special pentru companiile de marime medie. Romania mai trebuie sa se concentreze pe imbunatatirea legislatiei impotriva coruptiei, in ceea ce priveste achizitiile publice si conflictele de interese, pe rezolvarea problemei absentei fortei de munca si pe crearea unui mediu investitional mai atractiv.

Este cu siguranta nevoie de o imbunatatire a imaginii Romaniei, realizata de o agentie profesionista, care sa promoveze oportunitatile de afaceri si sa ajute investitorii straini. Avantajul competitiv al salariilor mici nu va dura mai mult de doi-trei ani pentru Romania. Investitiile straine directe in Romania au crescut in 2006 cu 34.1%, pana la 8.6 miliarde dolari. In ianuarie 2007, puteam spune ca brand-ul Romaniei se construia haotic, deoarece crearea unei imagini favorabile a tarii in strainatate devenise un joc pentru autoritatile romane, iar in acea perioada specialistii in comunicare si publicitate au devenit rezervati in ceea ce priveste eficienta proiectelor.

Ministerul Afacerilor Externe a realizat o campanie cu un concept mult discutat: Fabulospirit, iar Ministerul Integrarii Externe, a cumparat cu banii unor companii private advertoriale in presa straina. Ministerul Culturii a derulat campania „Sibiu 2007 – Capitala Culturala Europeana”. Despre brand-ul Romaniei putem spune ca parerile au fost impartite, dar cu toate acestea cel mai important este sa stii cum sa vinzi aceasta imagine.

Intre concluziile acestei vanzari de succes, este cuprins si progresul pe care trebuie sa il faca Romania, in ceea ce priveste promovarea investitiilor si combaterea coruptiei. Conform declaratiei lui Heino von Meyer, director al OCDE la Berlin, „ Romania trebuie sa faca progrese in promovarea investitiilor, in combaterea coruptiei si sa accelereze reforma administrativa, pentru a putea deveni membru al Organizatiei pentru Dezvoltare si Cooperare Economica”²⁸. Reprezentantul OCDE a aratat ca Romania a inregistrat o evolutie pozitiva in domeniul concurentei, insa mai trebuie sa progreseze la capitolul capital uman, administratie fiscala si crearea unei agentii pentru promovarea investitiilor.

5.3. Analiza economica a Romaniei – OECD iulie 2002

Centrul OECD pentru Cooperare cu statele Ne- Membre (CCNM) promoveaza si coordoneaza dialogul si cooperarea politica ale OECD cu economiile din afara zonei OECD. Organizatia intretine in mod curent relatii de cooperare pe baza de politici cu aproximativ 70 de economii ne-Membre. In esenta, aceste programe pun la dispozitie activele bogate si variate ale OECD, dincolo de sfera statelor membre, spre exemplu metodele unice de lucru in cooperare ale OECD, care au fost dezvoltate de-a lungul multor ani, un inventar al celor mai bune practici din toate zonele de cunoastere in domeniul politicilor publice din statele Membre; dialogul continuu pe tema politicilor dintre reprezentantii de rang superior ai capitalelor, intarit de presiunea reciproca la acelasi nivel; si capacitatea de a aborda problemele interdisciplinare.

Programele CCNM acopera domeniile de politici majore ale expertizei OECD, care sunt de interes reciproc pentru statele ne-Membre, iar acestea includ: monitorizare economica, ajustare structurala prin politici sectoriale, politici comerciale, investitii internationale, reforma sectorului financiar, fiscalitate

---

²⁸ Preluare de pe <http://www.cotidianul.ro/index.php?id=57&brk=6461>

internationala, mediul inconjurator, agricultura, piata muncii, educatie si politici sociale, precum si dezvoltarea politicilor tehnologice si de inovatie.

Intre evaluari si recomandari facute de OECD in 2002, regasim urmatoarele mentiuni:

- Dupa esecul planului de stabilizare din 1997, Romania a trecut printr-o a doua recesiune profunda de tranzitie, cu scaderea PIB cu peste 12 procente, in timpul a trei ani consecutivi, in timp ce inflatia a continuat sa fie consistent mai mare decat in tarile in tranzitie comparabile din Europa Centrala si Rasariteana; procesul de privatizare si restructurarea economica au trenat si ele, iar in 1999, tara s-a confruntat cu o criza de plati, si de atunci, cauta o noua cale catre politicile economice; din anul 2001, performantele macroeconomice s-au imbunatatit oarecum, cu o crestere a PIB de 5.3 si o inflatie care prezenta o tendinta descrescatoare, desi cu presiuni asupra balantei externe;
- In aceste directii, OECD a recomandat permanent guvernelor romanesti sa adopte o abordare mai cuprinzatoare a reformelor; stabilizarea macroeconomica nu poate fi durabila fara un progres suficient in restructurarea sectorului financiar si al intreprinderilor si fara cresterea unui mediu favorabil extinderii noilor afaceri private; in ceea ce priveste pachetul de politici , guvernele au esuat de numeroase ori;
- Este necesar ca obiectivul de stabilizare a preturilor sa fie urmat cu fermitate, desi progresul constant este mai important decat rezultatele rapide; coordonarea politicii monetare a fost complicata de circumstante ca: volatilitatea foarte ridicata a ratei dobanzii(cauzata de emiterea de bonuri de tezaur), orientarea operatiunilor pe piata monetara interna ar trebui sa se faca catre evitarea fluctuatiilor importante ale lichiditatilor.

Tabel privind sumar al continuarii recomandarilor de politica ale OCDE pentru Romania:

Sumarul recomandarilor OCDE (1993) si OCDE (1998)	Continuarea recomandarilor din 1993 in Studiul Economic din 1998	Continuarea in Evaluarea Economica din 2002
1.Coordonarea proceselor de reforma Procesul legislativ tinde sa fie coplesitor	(-)Desi exista o necesitate continua de dezvoltare a institutiilor, activitatea legislativa excesiva ramane o problema	Procesul legislativ continua sa fie „frenetic”. Este posibil ca adoptarea acquis-ului comunitar al UE sa exacerbeze aceasta tendinta, dar pe termen lung aceasta ar putea reprezenta o ancora pentru sistemul legislativ
2.Liberalizarea preturilor si concurenta In 1993: reducerea puterii monopoliste, intensificarea concurentei; eliminarea alocarii administrative a bunurilor si serviciilor.	(+/-) In cea mai mare parte, alocatiile administrative au fost eliminate numai in 1997.Noua Lege a Concurentei, adoptata in 1996 si s-au creat Oficiul si Consiliul Concurentei. Preturile in agricultura si in sectorul energetic au fost liberalizate in februarie 1997.	(-) Exista inca doua agentii care se ocupa de politica de concurenta. Aplicarea politicii concurentei este slaba (nu exista resurse si nici vointa politica). (+) Preturile reglementate la energie au fost ajutate in 1998, dar au fost ajustate din nou pentru inflatie abia in 2001. Ajustarea a continuat si in 2002.
3.Politica Fiscala IN 1993: Inceperea planificarii pentru viitoarele presiuni sociale cu cheltuieli sociale si scaderea veniturilor din impozite legate de reducerea	(-) Colectarea impozitelor era necorespunzatoare. Impozitarea venitului global era planificata pentru ianuarie 1999.	(+/-) Acumularea de restante este generalizata. O colectare mai buna pentru Fondul de Somaj, dar Fondul de pensii ramane problematic.Acesta din urma este principala sursa de restante catre bugetul de stat.

<p>inflatiei. IN 1998: O monitorizare indeaproape a fondurilor de Asigurari Sociale (numarul de beneficiari era in crestere, iar baza de contributii se erodase)</p> <p>Reformarea sistemelor contabil si fiscal pentru sporirea provizioanelor de depreciere si reducerea impozitelor pe profiturile rezultate din evaluarea inventarelor in urma inflatiei.</p>	<p>(+) In 1997 sistemul contabil a fost reformat pentru a permite provizioane de depreciere accelerata. Metoda FIFO de evaluare a stocurilor era inca in vigoare.</p>	<p>(+) Guvernul planifica sa reformeze sistemul contabil pentru adoptarea standardelor IAS.</p>
<p>4.Politica monetara Disciplina financiara, rolul sporit al mecanismului preturilor si convertibilitatea deplina pentru tranzactii in conturi sunt ingredientele de baza pentru reforma politicii cursului de schimb</p>	<p>(+) Un regim al cursului de schimb orientat spre economia de piata a fost implementat la inceputul anului 1997.</p> <p>(+) O noua Lege Nationala a Bancilor a fost adoptata in 1998, care permite un rol mai activ al politicii ratei dobanzilor.</p>	<p>(+) Cadrul politicii monetare s-a imbunatatit clar. BNR a castigat credibilitate.</p> <p>Intre 1996 si 1998 inflatia s-a accelerat, dar incepand cu sfarsitul anului 1999 a prezentat o tendinta descendenta.</p>
<p>5.Privatizare si restructurare In 1993: Procesul de privatizare trebuie sa ramana descentralizat. Privatizarile prin metoda MEBO pot ajuta la accelerarea privatizarii. In 1998: Ar putea fi implementata o abordare mai standardizata si mai centralizata pentru privatizarea companiilor mici si mijlocii.</p>	<p>(+/-) S-a facut o incercare de accelerare a procesului de privatizare in 1996 prin Programul de Privatizare in masa. Metoda MEBO a fost utilizata, dar rezultatele au fost amestecate. Abordarea descentralizata a fost dificila in practica, deoarece FPS a jucat un rol important in vanzarea activelor detinute de stat.</p>	<p>(+/-) Guvernul a decis de curand sa descentralizeze partial privatizarea IMM-urilor in sectorul utilitatilor publice de catre autoritatile locale, dar acest lucru nu a fost inca implementat pe deplin.</p> <p>(+) O noua Lege privind Accelerarea Privatizarii a fost adoptata in martie 2002. Unele prevederi ale legii necesita o urmarire indeaproape a implementarii.</p>

Fazele timpurii ale procesului de transformare din Romania au fost descrise intr-o Evaluare Economica a OECD din 1993. A fost analizat astfel, primul soc al tranzitiei o scadere a PIB cu aproape 30 procente, una dintre cele mai acute din tarile Europei Centrale si Rasaritene – si a fost discutata politica graduala care a fost adoptata pentru a administra tranzitia. In aceasta Evaluare a fost recomandata o abordare mai cuprinzatoare a reformelor, deoarece politica de stabilizare macroeconomica parea sortita esecului fara o coordonare mai buna cu reformele structurale. In perioada 1993-1996, Romania a experimentat un mediu economic, volatil, caracterizat de o crestere pozitiva, dar cu o crestere a nivelului inflatiei si mari dezechilibre macroeconomice.

Dupa alegerile din 1996, un nou guvern anunta si incepea implementarea unei abordari indraznete a reformei. Preturile si piata schimbului valutar au fost liberalizate. Un numar de credite directe si de alte forme de subventionare a intreprinderilor cu pierderi din agricultura si industrie au fost anulate sau reduce. Ca rezultat imediat, deficitul bugetar si cel al contului curent au fost reduce, dar inflatia a crescut.

Stabilizarea macroeconomica poate fi durabil obtinuta numai daca exista un progres semnificativ si constant in domeniul reformei structurale. Evolutiile din Romania din ultimul deceniu au ilustrat aceasta legatura. Eforturile Guvernului de a realiza si de a mentine o disciplina bugetara au fost subminate in momentul in care intreprinderile care s-au confruntat cu constrangerile unui buget slab, care in cele din

urma au condus la deficite cvasi-fiscale si mai mari in sectorul public. Pe langa subventiile directe de la buget, companiile au obtinut un acces facil la creditele bancare sau li s-a permis sa acumuleze arierate in continua crestere. Aceste constrangeri bugetare slabe persista pana cand sectorul bancar este restructurat si firmele neviabile sunt fortate sa iasa de pe piata.

Tabel privind tendintele inflatiei in tarile de tranzitie:
(rata de crestere la sfarsitul anului, in procente)

	Dec 93	Dec 94	Dec 95	Dec 96	Dec 97	Dec 98	Dec 99	Dec 00	Dec 01
Romania	295.5	61.7	27.8	56.9	151.4	40.6	54.8	40.7	30.3
Republica Ceha	18.2	10.3	7.9	8.5	10.1	6.7	2.6	3.9	4.2
Ungaria	21.1	21.2	28.3	19.8	18.4	10.3	11.2	10.1	6.8
Polonia	37.7	29.4	22.3	18.6	13.0	8.4	9.8	8.7	3.6
Slovacia	25.1	11.6	7.2	5.4	6.3	5.6	14.2	8.4	6.7
Bulgaria	63.9	121.9	32.9	311.6	547.7	1.6	7.0	11.3	4.8
Estonia	35.5	41.6	28.9	14.9	12.5	6.4	3.8	5.0	4.2
Letonia	34.8	26.2	23.2	13.2	7.0	2.8	3.2	1.8	3.2
Lituania	189.0	45.2	35.8	13.0	8.4	2.4	0.3	1.4	2.0
Rusia	831.6	215.3	131.7	21.9	11.0	84.4	36.6	20.1	18.8
Slovenia	22.8	19.6	9.0	9.0	8.8	6.5	8.0	8.8	7.0

Sursa: OCDE

Stabilizarea macroeconomica poate fi durabil obtinuta numai daca exista un progres semnificativ si constant in domeniul reformei structurale. Evolutiile din Romania au ilustrat aceasta legatura. Eforturile Guvernului de a realiza si mentine o disciplina bugetara au fost subminate in momentul in care intreprinderile s-au confruntat cu constrangerile unui buget slab, care in cele din urma au condus la deficite cvasifiscale si mai mari in sectorul public. Pe langa subventiile directe de la buget, companiile au obtinut un acces facil la creditele bancare sau li s-a permis sa acumuleze arierate in continua crestere. Aceste constrangeri bugetare slabe persista pana cand sectorul bancar este restructurat si firmele neviabile sunt fortate sa iasa de pe piata. In economiile in tranzitie, privatizarea si restructurarea au rolul de a stimula acest proces. Dar adesea, aceasta insuficienta de utilizare a lichiditatilor, ineficienta procedurilor de faliment si drepturile reduce ale creditorilor au tergiversat obtinerea unor rezultate bune.

6.Strategia Nationala a Romaniei, privind Politica de Cooperare Internationala pentru Dezvoltare

6.1.Context general

In aceste momente, este necesara definirea si implementarea unei politici nationale de cooperare internationala pentru dezvoltare, iar competentele in domeniul cooperarii este impartita intre Comisia Europeana si statele membre ale UE. Politica de cooperare pentru dezvoltare este punctul central al relatiilor Uniunii cu statele membre. Unul dintre obiectivele primordiale in ceea ce priveste cooperarea internationala este combaterea saraciei, prin dezvoltarea economica.

„Politica nationala de cooperare internationala pentru dezvoltare a Romaniei este in linie cu valorile, principiile si obiectivele consensului european asupra cooperarii pentru dezvoltare. Politica nationala de cooperare internationala pentru dezvoltare consta in suportul acordat oamenilor saraci din tarile in curs de dezvoltare, incluzand tarile cu venit mic si mediu”²⁹.

²⁹ Preluare din Strategia Nationala privind politica de cooperare internationala pentru dezvoltare; – Anexa 1; <http://www.fdsc.rohttp> ;

Putem mentiona ca nivelul de trai scazut nu reprezinta doar lipsa resurselor financiare, dar si lipsa de educatie, hrana, servicii de sanatate, locuri de munca, decizii politice adecvate si infrastructura. Remarcam legatura stransa intre saracie, sisteme de guvernare nepotrivite si lipsa securitatii si a respectarii drepturilor omului, factori pe care Romania trebuie sa ii ia in considerare. Politica nationala de cooperare internationala pentru dezvoltarea Romaniei este strans legata de politica ei externa si a relatiilor ei comerciale. Pentru a raspunde contextului complex al cooperarii internationale pentru dezvoltare, este nevoie ca definirea asistentei sa fie fundamentata pe o combinatie de politici, care sa raspunda necesitatilor de corelare a interventiei intre domenii: economic si comercial, protectie sociala si a mediului, guvernare buna si securitate.

6.2.Principii pentru aderarea la OCDE

Politica nationala de cooperare internationala a Romaniei se bazeaza pe urmatoarele principii :

- Parteneriat (acordarea de asistenta, dupa prioritatile stabilite de fiecare stat beneficiar in propria strategie nationala);
- Diferentiere – implementarea proiectelor de cooperare pentru dezvoltare este diferita pentru fiecare tara;
- Coordonare – Romania isi va acorda asistenta pentru dezvoltare cu cea acordata de alti donatori si ea consta in urmarirea elaborarii unui program multianual comun;
- Coerenta – statul roman trebuie sa asigure coerenta politicilor sale, astfel incat ele sa fie armonizate cu obiectivele politicii de cooperare pentru dezvoltare;
- Complementaritate – canalizarea asistentei spre domenii in care expertiza sa aduca contributii semnificative;
- Eficacitate – reprezinta principiul de baza in gestionarea si monitorizarea implementarii proiectelor si programelor;
- Transparenta – implementarea politicii se va face in consultare cu ONG-urile, comunitatile universitare si de afaceri; alte informatii privind proiectele si programele desfasurate de Romania si alocarea finantarii vor fi facute publice periodic;
- Conditionalitate – Romania trebuie sa sustina toate eforturile tarilor de a respecta buna guvernare, drepturile omului, principiile democratice si respectarea legii.

Cooperarea internationala pentru dezvoltare si solidaritate internationala au fost elemente esentiale in dezvoltarea statului roman dupa 1989. Dupa caderea regimului comunist, Romania a beneficiat de solidaritate internationala in timpul tranzitiei, numeroase state s-au implicat puternic in sprijinirea solutionarii problemelor economice ale tarii. Romania, va actiona in regiunile si sectoarele unde poate avea o contributie semnificativa, „datorata experientei acumulate in procesul de tranzitie catre statul de drept si economia de piata”³⁰.

In aceasi masura, Romania trebuie sa constientizeze contributia pe care o are pentru politica de cooperare pentru dezvoltare a Uniunii Europene si sa participe la strategiile UE pentru tarile in curs de dezvoltare.

6.3.Obiective

In ceea ce priveste obiectivul general al politicii nationale de cooperare pentru dezvoltare, acesta este suportul acordat statelor beneficiare in vederea aplicarii strategiilor individuale de dezvoltare. Tara noastra sprijina obiectivele definite de comunitatea internationala pentru asigurarea prosperitatii si dezvoltarii la nivel global, exprimate prin intermediul Declaratiei Mileniului, adoptata la 18 septembrie

---

³⁰ Preluare din Strategia Nationala privind politica de cooperare internationala pentru dezvoltare; – Anexa 1; <http://www.fdsc.rohttp>, pag. 3;

2000. Actiunea Romaniei in ceea ce priveste asistenta statelor terte, consta in reducerea saraciei, implicit cresterea nivelului de trai. Realizarea obiectivelor politicii de cooperare pentru dezvoltare va fi sustinuta de principiile dezvoltarii sustinute.

In acest sens, Romania sprijina dezvoltarea statelor din Europa de Est, Balcanii de Vest si Caucazul de Sud, in mod special tarilor cu venit mic si mediu. Domeniile in care Romania este pregatita sa acorde asistenta sunt: buna guvernare (modernizarea administratiei publice, descentralizare, accesul la informatie), consolidarea democratiei (suprematia legii, promovarea drepturilor omului, protectia copilului, egalitate de sanse, combaterea discriminarii), dezvoltare economica (sustinerea procesului de tranzitie spre o economie de piata, dezvoltarea sectorului privat, sustinerea procesului de privatizare), educatie si formare profesionala / ocuparea fortei de munca (sustinerea statelor partenere pentru reforme in educatie si reforma pietei muncii), sanatate (sanatatea reproducerii, combaterea HIV/SIDA si promovarea bunelor practici ale Romaniei in gestionarea programelor finantate prin Fondul Global de lupta impotriva tuberculozei si malariei), dezvoltarea infrastructurii si a protectiei mediului.

In prima faza, Romania isi va focaliza asistenta pentru dezvoltare pe un numar limitat de domenii prioritare, unde experienta in domeniu va putea fi valorificata in comparatie cu alte state donatoare si ma refer in mod special la promovarea drepturilor omului, consolidarea democratiei, dezvoltare educationala si dezvoltare economica.

Considerata urmatoarea destinatie pentru Romania, OCDE devine tot mai mult un „centru al globalizarii, o structura primordiala in lume”³¹. In acest sens, functionalitatea economiei de piata, ca prim reper al compatibilizarii unui stat cu OCDE si cu economia globala, a impus tarilor Europei Centrale si de Est, dupa prabusirea sistemului economiilor centralizate, un proces de reasezare a structurilor economice. Coordonate de situatia interna specifica fiecarei tari (cum ar fi gradul de dezvoltare, structura economiei, resursele etc), transformarile au avut ca premisa relatiile cu mediul extern spre a face fata provocarilor procesului de globalizare: liberalizarea comertului, delocalizarea productiei, omogenizarea culturala a lumii si occidentalizarea regimurilor politice.

6.4.Modalitati de asistenta si resurse financiare

Asistenta pentru dezvoltare acordata de Romania se incadreaza in categoria Asistenta Oficiala pentru Dezvoltare (conform definitiei OCDE). Aceasta va fi bilaterala si multilaterala (desfasurata prin intermediul organizatiilor din sistemul ONU, UE, Grupul Bancii Mondiale si alte agentii internationale). Asistenta bilaterala pentru dezvoltarea avuta in vedere de Romania imbraca forma asistentei financiare si tehnice, luand in considerare importanta utilizarii expertizei romanesti dobandita in procesul de tranzitie. Nu este exclusa asistenta umanitara in cazul dezastrelor sau a conflictelor armate prelungite; in aceeasi masura asistenta poate reprezenta si ajutor in cazul refugiatilor. Daca statul roman acorda asistenta umanitara, va coopera cu organizatiile neguvernamentale.

Romania va derula si programe sectoriale si regionale, in principiu, in colaborare cu alte state care acorda asistenta, participand in acelasi timp la programe de co-finantare. In privinta resurselor financiare, Romania are obligatia de a finanta din bugetul national activitatile destinate cooperarii pentru dezvoltare, activitati administrate de Ministerul Afacerilor Externe si finantate prin bugetul Ministerului. Singura exceptie este fondul de burse guvernamentale pentru studentii straini, care va ramane sub gestionarea Ministerului Educatiei si Cercetarii.

Statul roman are in vedere atragerea de parteneri din sectorul privat pentru finantarea de proiecte in domeniul cooperarii pentru dezvoltare. Toate statele membre UE vor depune eforturi pentru cresterea

---

³¹ Preluare de pe:

http://www.tribunaeconomica.ro/index.php?id_tip_categorie=1&id_categ=12&id_revista=2847&id_nr_revista=81&mod=arhiva

nivelului asistentei pentru dezvoltare, in vederea atingerii obiectivului de 0.17% din venitul national brut, alocat asistentei oficiale pentru dezvoltare in 2010, respectiv 0.33% din venitul national brut pana in 2015.

Conform tuturor elementelor enumerate anterior, Romania face eforturi importante, pentru cooperare si dezvoltare economica, incercand sa-si adapteze politicile cerintelor OCDE, pentru a demonstra eficienta si pregatirea potrivita, in speranta aderarii la OCDE.

6.5.Proiectul BSECAO

Romania este membra a Centrului de Dezvoltare (DEV), structura autonoma din cadrul OCDE, din octombrie 2004. Centrul pentru Dezvoltare a lansat in anul 2006, ideea realizarii unui studiu economic asupra zonei Marii Negre si a Asiei Centrale – BSECAO (Black Sea Central Asian Outlook). Acest studiu are ca obiectiv promovarea unei monitorizari si evaluari sistematice a performantelor economice in regiunile Asiei Centrale si Marii Negre, pentru facilitarea transferului de informatii si dialogului politic, bazat pe date concrete, atat la nivel national cat si regional.

„Finnatarea se realizeaza prin contributi voluntare ale donatorilor internationali, iar Romania a fost invitata sa participe in aceasta calitate cu o contributie financiara de 200.000 euro/ an, timp de cel putin trei ani, incepand cu anul 2007”³². Din regiune si-au exprimat sustinerea financiara cu o contributie asemanatoare contributiei pe care o aduce Romania, Turcia si Grecia si exista o estimare initiala in ceea ce priveste bugetul BSECAO pentru 2007 si anume 965.795 euro (minim necesar), respectiv 995.795 euro (recomandat), din care 10%, va fi asigurat din bugetul principal al Centrului de Dezvoltare DEV al OCDE (la care participa toate tarile membre DEV), iar 600.000 euro se vor obtine probabil de la principalii donatori din regiune (200.000 de la Turcia, Grecia si Romania), iar diferenta sa fie acoperita de alte organizatii si tari.

Pentru Romania, acest studiu poate reprezenta un instrument util de analiza a aspectelor economice, politice si sociale din regiunea Marii Negre, ce reprezinta una dintre cele mai importante prioritati ale Politicii Externe a Romaniei. In forma finala, studiul poate fi utilizat in fundamentarea politicilor nationale si regionale ale Romaniei la Marea Neagra si Asia Centrala, insa poate fi o contributie pentru asamblarea unei politici coerente a UE, fata de regiunea Marii Negre.

In cazul in care Romania nu sustine acest proiect din punct de vedere financiar, ar putea veni in contradictie cu interesul declarat al Romaniei pentru regiunea Marii Negre, avand in vedere faptul ca proiectul a beneficiat de sustinerea Forumului Marii Negre pentru Dialog si Parteneriat, un proiect romanesc care ofera cadrul de intalnire si dialog transparent, favorabil pentru lansarea unui proces de reflectie asupra viitorului si identitatii regiunii. Aceasta contributie financiara va ajuta Romania sa devina parte la Grupul Informal de Consiliere, impreuna cu alti donatori. Acest lucru permite orientarea rezultatului final spre domeniile de interes special pentru Romania in relatiile cu regiunea Marii Negre si Asiei Centrale (cu privire la transporturi, telecomunicatii, energie).

Romania, este sustinator al proiectului si s-a pronuntat deseori, pentru includerea tuturor tarilor din OCEMN in aceasta analiza, iar neacoperirea bugetului calculat atrage o analiza mai restransa., primele state scoase vor fi chiar statele donatoare: Grecia, Turcia si Romania, considerandu-se ca se cunosc multe informatii pentru a necesita o noua analiza.In conditiile in care Grecia si Turcia sunt membre OCDE, ele

---

³² Preluare din Nota de fundamentare - <http://www.guv.ro/notefundam/afis-nota.php?id=3191>

beneficiaza extensiv de acest tip de analiza, in timp ce Romania (care nu este membra OCDE) nu se bucura de acelasi tratament. Din toate aceste detalii, concluzionam ca este in interesul Romaniei sa fie acoperit bugetul prin contributii, astfel incat apelul frecvent al Romaniei, pentru includerea tuturor tarilor OCEMN este perfect justificat.

Vorbind de modalitatile de asistenta din Strategia Nationala pentru Cooperare Internationala, contributia financiara la acest proiect este asimilata ca ODA, suportata din bugetul destinat politicii nationale de asistenta pentru dezvoltare. Mentionez ca s-a analizat o lista a tarilor potential candidate, iar contributia la realizarea acestui studiu, poate constitui un argument important in favoarea aderarii Romaniei la OCDE, obiectiv care apare si in programul de guvernare 2005-2008.

In capitolul urmator, voi pune accent pe criteriile de aderare si pe strategia de extindere a OCDE. Mentionez ca OCDE pune accent pe ceea ce potentialele tari membre pot aduce prin contributii proprii la dezvoltarea Organizatiei, iar finantarea acestui proiect demonstreaza faptul ca Romania este capabila sa-si concretizeze interesul in zona Marii Negre, iar nesustinerea tarii noastre ar putea fi interpretata ca o lipsa de pregatire a Romaniei in a-si asuma angajamentele ce decurg din apartenenta la o organizatie importanta cum este OCDE.

In 14.09.2006, s-a aprobat printr-un memorandum sustinerea Romaniei la nivel politic a proiectului BSECAO si s-a transmis un angajament de sustinere financiara. In aceeasi perioada diplomatia romana a transmis catre OCDE disponibilitatea de sustinere financiara a proiectului in conditiile prevazute in memorandum. Proiectul are ca obiectiv, mentinerea unui cadru de intalnire si dialog transparent, favorabil lansarii unui proces de reflectie asupra viitorului si identitatii regiunii. Informatiile si monitorizarea atenta vor reprezenta platforma unui dialog politic intre state, dar si la nivel regional, reprezentand o cerinta pentru cooperarea regionala. Proiectul urmareste cazurile care au avut succes in ceea ce priveste politicile adoptate la nivel regional, furnizand in acelasi timp date si analize in domeniul politicilor macroeconomice si al celor structurale.

Cu toate acestea, OCDE primeste cinci noi membri, din care Romania nu face parte.” Organizatia pentru Cooperare si Dezvoltare Economica, a anuntat ca, in contextul adaptarii la noile schimbari economice globale, va accepta cinci state ca membre. Rusia, Slovenia, Estonia, Chile si Israelul au fost invitate sa inceapa discutiile de primire in randul organizatiei. Seful rus al departamentului pentru cooperare economica, Andrei Kondakov, a afirmat ca invitatia de aderare la OCDE este un lucru pe care Rusia il asteapta de 11 ani”³³.

7. Previziuni pentru OCDE

7.1. Rolul OCDE in viitor

In Uniunea Europeana, conceptul de guvernare corporatista a inceput sa se contureze mai clar dupa 1997, cand multe tari au adoptat coduri de guvernare corporatista, cu caracter optional. Impulsul a fost dat de multe scandaluri dinanciare si falimentul companiilor (britanice in mod special) si de criza asiatica din 1978. Potrivit principiilor OCDE, implementarea unui regim eficace de guvernare trebuie sa conduca la transparenta si eficienta pietelor, sa fie compatibila cu statul de drept si sa defineasca repartitia responsabilitatilor intre instantele competente in domeniul supravegherii, de reglementare si de aplicare a dispozitiilor legale.

In ceea ce priveste Romania, din cauza metodelor de privatizare , care au permis un acces foarte mare al managerilor si al salariatilor la capitalul societatii , actionarii externi nu vor sa ia parte la finantarea proiectelor de investitii deoarece mijloacele de control sunt ineficiente. Procesul de privatizare a insemnat

---

³³ Preluare din Adevarul.ro – www.adevarul.ro

realizarea unui actionariat care nu este implicat in activitatea firmei, dar a contribuit la formarea unui grup puternic de actionari majoritari, cu interese diferite, situatie in care apar frecvente conflicte de interese.

OCDE a stabilit standarde inalte in ceea ce priveste cooperarea economica. „ OCDE este un lider in multe domenii importante”³⁴, desi traim intr-o lume total diferita de ceea ce au previzionat membrii organizatiei. OCDE trebuie sa dezvolte instrumente sofisticate, pentru asigurarea unei bune activitati, trebuie sa isi sprijine activitatea pe analize si dialoguri. Viziunea pe care o are organizatia se refera la expansiunea acesteia ca dimensiune, astfel incat sa se poata adresa la nivel international si la relatii mai bune cu nonmembri :” Sa se poata construi pe aceasta strategie, astfel incat OCDE sa devina organizatia pe care Membrii si-o doresc pentru viitor”³⁵.

Inainte de a se defini o strategie colectiva de extindere, trebuie sa avem in vedere faptul ca se doreste ca Organizatia sa fie puternica in noul context global si este necesar sa cunoastem trecutul din ultimii 40 de ani ai acesteia, precum si cererile numeroase ale statelor care doreau sa devina membre.OECD a inceput cu 20 de state membre in 1961, dupa care au urmat ceilalti membri in 1964, 1969, 1971 si 1973. In 1973, cand a aderat Noua Zeelanda, OCDE se pare ca a realizat ca este alcatuita din societati democratice, deci jucatori importanti in economia globala. Toate statele care au aderat dupa 1990 sunt state cu economie in tranzitie. Judecand in punct de vedere istoric, statele care doresc sa devina membre, urmaresc in acelasi timp sa aiba institutii si politici orientate spre o economie eficienta.

Avand in vedere aceste informatii din trecutul OCDE, multi dintre noi avem parerea ca problema aderarii noilor membri se refera in mod fundamental la o decizie politica pentru Consiliu. Intr-adevar, exista tentatia sa vedem extinderea ca o problema politica, cu da sau nu, fara sa ne justificam pozitia, sau sa ne exprimam dubiile in legatura cu aceasta impresie.

Conform informatiilor recente referitoare la tarile membre OCDE, as dori sa mentionez ca rata somajului s-a mentinut la 5.8% in decembrie 2006, la acelasi nivel ca in luna precedenta si a scazut cu 0.6% fata de finalul anului 2005, avand in vedere scaderea numarului de someri din Franta si Germania³⁶, fapt care denota eficienta politicilor din tarile membre si o justificare pentru care Romania doreste sa devina parte a Organizatiei.

7.2.Cerintele pentru procesul de extindere

Deciziile si recomandarile OCDE sunt bazate pe cunostintele pe care organizatia le-a acumulat, pentru a ajuta membrii sa-si imbunatateasca economia si performantele sociale. In acelasi timp, tarile membre sunt initiatorii schimbarilor in economia internationala, influentand in acelasi timp agenda altor organizatii precum Banca Mondiala.Organizatia are putina autoritate in ceea ce priveste stabilirea ordinii in economia internationala, inasa, are o oarecare influenta. Cu toate acestea OCDE nu are membrii necesari pentru a influenta evolutia economiei internationale, asa cum se intampla in trecut.

Extinderea este o cursa importanta pentru Organizatie, pentru a-si putea asigura eficienta activitatii, pentru a-si spori competentele si pentru a deveni cat mai influenta. Ea este unica intre alte organizatii existente in acest moment, in conditiile in care membrii pot fi direct responsabili de rezultate si de implementarea lor in statele membre. In primul rand, competentele vor fi sporite prin acceptarea acelorasi idei, din state diferite, care pot contribui semnificativ la imbunatatirea procesului de adaptare in structura comitetelor OCDE. In al-2-lea rand , influenta organizatiei va spori odata cu acceptarea de noi membri care au o mare importanta pe plan international. Aceasta inseamna ca expansiunea OCDE trebuie sa fie inovativa si selectiva din punct de vedere strategic. In ideea gasirii unei solutii pentru inovare si

---

³⁴ “A strategy for enlargement and outreach” – OCDE, pag. 3

³⁵ “A strategy for enlargement and outreach” – OCDE, pag. 3

³⁶ Preluare de pe <http://www.wall-street.ro/articol/International/25429/Rata-somajului-in-tarile-membre-OCDE-s-a-mentinut-la-5-8.html>

strategie selectiva, Grupul de Lucru, angajat in discutii lungi, a concluzionat prin propunerea unui proces de aderare.

In acest sens, mentionez faptul ca Articolul 16 al OCDE, stipuleaza faptul ca: „Consiliul poate hotara sa invite orice Guvern pregatit sa isi asume obligatia de a deveni membru”³⁷ si deci, aderarea la organizatie a unui stat nu este automata, ci este bazata pe o decizie atenta a Consiliului. Consiliul trebuie sa mentina anumite standarde cand ia in considerare un anumit stat, care doreste sa devina membru, reflectand cerintele statelor deja membre si a regulilor deja existente. Asadar, scopul in sine, consta in analiza uneltelor necesare in luarea deciziei de catre Consiliu, in vederea unei extinderi, care va ajuta cresterea competentelor si a influentei la nivel global a OCDE.

Modalitatea in care Organizatia trebuie sa fie selectiva, este partea cea mai importanta din Strategia de Extindere a acesteia. Asa cum am mentionat mai sus, aderarea unui stat este o decizie politica a Consiliului, bazata si sustinuta pe o examinare tehnica a termenelor si conditiilor de Comisiile implicate si de catre Secretariat. Linii de actiune strategice sunt necesare pentru a avea o decizie obiectiva si transparenta, pe baza careia sa se poata invita o tara la discutiile pentru aderare. Ne punem diferite intrebari in acest moment: ce tari accepta OCDE, ce calitati asteapta organizatia de la acestea si ce beneficii asteapta Organizatia sa obtina. Scopul OCDE este de a-si mari competenta si influenta globala, pentru a-si spori avantajul comparativ. Aceste reprezinta in viziunea multora „criteriul propriei grade”. Acestea sunt motivele pentru care Consiliul ia o decizie in privinta potentialilor candidati.

Intre criteriile fundamentale cerute regasim: o economie eficienta, principii democratice, buna guvernare si respectarea legilor, aspectul drepturilor omului, participare activa in alte organizatii internationale si regionale, prevederi pentru dezvoltare si asistenta. Statul care doreste sa devina membru trebuie sa fie in viziunea OCDE un membru important, pentru a influenta comitetele OCDE si politicile importante pentru membrii, datorita independentei economice si a impactului major asupra mediului economic si social. Acest termen nu implica automat detinerea unei mari parti din Produsul Intern Brut (PIB) la nivel mondial, comert, populatie si nici sa se compare statele din grupul BIG 6 (din care fac parte: Brazilia, China, India, Russia si Africa de Sud).

In procesul de extindere nu trebuie sa uitam despre scopul OCDE. Organizatia aspira spre dezvoltarea unor politici de nivel international, un aspect care trebuie sa se regaseasca si in mentalitatea noilor membrii, inasa nu trebuie, din anumite considerente sa se ajunga la filtrarea statelor care doresc sa devina membre. Exista si un numar limita de membri, 40-45 (este sugestia Secretariatului OCDE), aceasta pentru a se mentine normele si politicile actuale dupa care se lucreaza si trebuie sa existe la orice invitatie de aderare, criteriul eligibilitatii: deschisi dar selectivi, dupa afirmatia” ce tari sunt potrivite” in locul afirmatiei: „cate tari sunt potrivite?”³⁸.

7.3. Relatiile OCDE cu statele non-membre

Conventia OCDE stipuleaza ca unul dintre scopurile organizatiei este sa contribuie dezvoltarea economica a statelor non-membre. Conventia precizeaza ca statele membre vor fi de acord sa contribuie la dezvoltarea pe plan economic atat a lor cat si a statelor non-membre, prin mijloace eficiente si in particular prin fuzionarea de capital, cu impact direct asupra economiei, oferind, in acelasi timp si asistenta tehnica. Pentru a indeplini anumite obiective care sa ajute statele sa devina membre, OCDE propune aranjamente si obiective comune. OCDE monitorizeaza si evalueaza progresele fiecarui stat, verifica progresele pe care acestea le inregistreaza, astfel ca in final acestea sa adere si sa promoveze reforme noi si eficiente, pentru a demonstra ca sunt in masura sa fie membre.

In vederea acordarii asistentei potrivite Programelor Partenerie-pentru a oferi instrumentele necesare tarilor non-membre, revizii periodice sunt importante pentru fiecare tara, printre implicatii

---

³⁷ “A strategy for enlargement and outreach” – OCDE, pag. 15

³⁸ “A strategy for enlargement and outreach” – OCDE, pag. 19

regasim: aplicarea programului unui numar limitat de state selectate intre non-membri, in scopul de a remarca un real progres, ceea ce faciliteaza si conduce spre aderarea la OCDE; iar prin selectia la aceste programe, tarile primesc un mesaj clar si important si percep in acelasi timp posibilitatea schimbarii reformelor in unele tari. Trebuie avut in vedere si faptul ca Programul reprezinta in sine o cooperare bazata pe interese comune intre tari si OCDE.

Un raport al OCDE prezinta situatia Romaniei, un raport asupra unui stat care nu este membru al organizatiei, care incearca sa identifice alegerile politice foarte importante pentru situatia economica imediat urmatoare. Desi Romania a fost subestimata in strainatate, tara noastra a evoluat foarte mult in ceea ce priveste reformele, astfel ca putem spune ca in aceste momente economia ei s-a stabilizat, sectorul agricol a devenit privat si in industrie s-au petrecut modificari importante, ce au condus spre performante macroeconomice destul de putin semnificative.

Cu toate aceste progrese care s-au inregistrat, inflatia a ramas destul de ridicata fata de alte tari in tranzitie si in acelasi timp exporturile au crescut nesemnificativ. Romania s-a confruntat (conform raportului) cu o situatie dificila, datorita neconcordanțelor intre reforme si situatia instabila, intarzierilor in ceea ce priveste implementarea, dar si din cauza interesele anumitor grupuri pentru apararea propriei pozitii. In acele momente, liberalizarea nu a putut deveni completa, iar companiile de stat nu s-au organizat eficient din punct de vedere financiar, fiind necesar sprijinul permanent acordat de stat.

Concluzia: „... este necesara o actiune rapida, care sa accelereze reformele, care sa ofere asistenta externa pentru a imbunatati balanta externa si pentru stabilizare macroeconomica”³⁹. Raportul pregatit impreuna cu expertii din Romania si OCDE, tintește o analiza a reformelor si s-a bazat pe probleme structurale, cum ar fi reforma preturilor si reforma companiilor de stat. Conform raportului, „... in ultimii 3 ani, Romania a inregistrat un real progres in ceea ce priveste implementarea reformelor, economia de piata s-a stabilizat (implementarea este in desfasurare), reformele fiscale si financiare s-au dezvoltat in directia potrivita, agricultura a suferit imbunatatiri (desfiintarea CAP-urilor), industria este inca in proces de privatizare”⁴⁰. OCDE a confirmat ca s-a inregistrat un progres real in domeniul macroeconomic, domeniu care este in continua expansiune, dar cu toate acestea „... situatia ramane critica”, numeroase reforme sunt intarziate, inflatia ramane pe o margine periculoasa si restructurarea economica este o prioritate pentru guvern.

7.4.OCDE: situatia economica globala

In momentul de fata, situatia economiei globale este mai buna decat in ultimii ani, datorita avansului rapid al Chinei si al relansarii economiilor Europei si Japoniei, care contrabalanseaza incetinirea inregistrata in SUA, potrivit OCDE, citata de Reuters. Asa cum am mentionat anterior, somajul este in scadere, iar bancile centrale trebuie sa isi mentiona vigilenta, intrucat riscurile inflationiste sunt in crestere, in contextul majorarii preturilor alimentelor, marfurilor si a costurilor de transport, se arata intr-un raport al Organizatiei, privind perspectivele economiei internationale.

„Situatia economica actuala este, din multe puncte de vedere, mai buna decat cea inregistrata timp de mai multi ani”, a confirmat economistul-sef al OCDE, Jean-Philippe Cotis⁴¹. Pe de alta parte, politica monetara trebuie sa ramana stricta; exceptand inflatia, un alt risc este reprezentat de tendinta guvernelor de a cheltui veniturile fiscale, in scopul obtinerii castigurilor pe termen scurt si nu pentru reducerea datoriilor si a deficitelor. OCDE a revizuit in crestere prognozele privind cresterea economica a Europei si a Japoniei, in 2007 si respectiv 2008, si a redus nivelul estimat pentru avansul SUA. Se apreciaza ca incetinirea dezvoltarii economiei americane, determinata de scaderea pietei imobiliare, nu va avea un impact important asupra celei mai mari economii a lumii.

---

³⁹ OCDE Paris - “Romania-An Economic Assessment” pag.4

⁴⁰ OCDE Paris - “Romania-An Economic Assessment”, pag.4

⁴¹ Preluare din <http://www.curierulnational.ro/?page=articol&editie=1445&art=91243>

Conform prognozelor, SUA vor înregistra un avans de 2.1 în 2007, în scădere față de nivelul prognozat anterior de OCDE de 2.4%, însă creșterea se va accelera în 2008, la 2.5, după un avans de 3.3% aferent anului 2006. Pentru Japonia, OCDE a revizuit estimarea la 2.4% pentru acest an, de la 2% și previzionează o dezvoltare de 2% în 2008. Economia japoneză a urcat cu 2.2% în 2006.

În același raport, analiștii au subliniat influența relansării economiei germane și italiene asupra zonei euro, pentru care prognozează o creștere de 2.7% în 2007, urmată apoi de un avans mai moderat în 2008 de 2.3%. Germania, care este cea mai mare economie din Uniunea monetară, va înregistra o creștere de 2.9% în 2007, iar evoluția acesteia va fi influențată de investițiile semnificative ale companiilor, care contracarează efectele majorării taxei pe valoarea adăugată cu trei puncte procentuale, la începutul acestui an, iar pentru 2008 se prevede o încetinire, până la 2.2%.

Despre Franța, raportul arată că economia acesteia se va plasa la 2.2% în 2007 și respectiv 2008, în această perioadă crescând și numărul locurilor de muncă. China, a patra mare economie a lumii, va urma o dezvoltare de peste 10%, situându-se în situații de depășire a <<limitei de viteză>>. În această situație, OCDE recomandă autorităților de la Beijing să permită aprecierea yuanului, pentru a limita avansul inflației și al excedentului de cont curent.

La nivelul celor 30 de state membre ale organizației, creșterea economiei este estimată la 2.7% în 2007, iar somajul se va reduce la 5.5% de la 5.6% în 2006, cea mai importantă scădere fiind previzionată în Europa de la 7.1% la 6.7%. Totodată băncile centrale ar trebui să mențină o politică monetară destul de strictă, întrucât există unele riscuri de supraîncălzire economică. Tot Jean Philippe Cotis, declară: „Pe frontul monetar, în multe state există riscul ca echilibrul dintre cererea și oferta agregată să se modifice în sensul supraîncălzirii, într-o perioadă de reducere a apetitului pentru politici fiscale stricte”⁴².

Banca Centrală ar putea majora rata dobânzii de politică monetară de două ori în acest an, respectiv în luna iunie și la sfârșitul anului, măsuri urmate de o pauză în 2008, estimare a analiștilor Organizației. Raportul OCDE subliniază că economia mondială se reechilibrează, în direcția creșterii și contribuției mai mari a Europei și a Japoniei la economia mondială, în raport cu încetinirea dezvoltării SUA.

Un alt raport recent al OCDE indică faptul că investițiile străine directe (ISD) în țările Organizației au atins cel mai înalt nivel din 2000, ducând către o însemnată creștere macroeconomică, în timp de previziunile pentru anul 2007 indică o creștere cu 20% a ISD. Raportul pune problema pe care o reprezintă creșterea ISD-ului, problema globalizării și accelerării acestui proces. În ceea ce privește sectorul financiar, raportul menționează și preluări din afara Organizației, printre acestea se numără și preluarea Bancii Comerciale Române, de către Erste Bank.

Tot în ceea ce privește România, se afirmă în anul 2003 faptul că există o strategie prezentată guvernului pentru aprobare, strategie pentru aderarea la OCDE. În prima fază, strategia s-a referit la obținerea calitatii de observator într-o serie de comitete și grupuri de lucru ale OCDE, strategie considerată de o importanță majoră, reliefată în cadrul programului de guvernare al cabinetului Nastase. Secretarul de stat pe probleme de comerț, Iuliu Winkler, declară de curând că „România trebuie să devină membru cu drepturi depline în cadrul Comitetului pentru comerț al Organizației de Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), pentru că dispune de un grad avansat de pregătire”⁴³. Tot el afirmă faptul că „întreaga societate globală se află într-un punct de cotitură”, iar UE și OCDE se află în fața unor decizii importante privind largirea și primirea de noi state. În această situație, OCDE se află în ipostaza în care ar trebui să rămână cu un număr limitat de membrii, << care să îndeplinească condiții foarte stricte, sau de a se deschide în fața

⁴² Preluare din <http://www.curierulnational.ro/?page=articol&editie=1445&art=91243>

⁴³ Preluare de pe : <http://www.wall-street.ro/articol/Economie/29456/Winkler-Romania-trebuie-sa-devina-membru-cu-drepturi-depline-al-OCDE.html>

economiilor emergente, in primul rand la India si China>> si in concluzie s-a mentionat ca „ Acceptarea Romaniei ca membru cu drepturi depline al OECD este in acest moment avantajoasa evident pentru Romania, dar este un avantaj si pentru organizatie”⁴⁴.

La sfarsitul anului 2005, Calin Popescu Tariceanu avea o intrunire la Paris cu secretarul general adjunct al OCDE, Herwig Schlogl, in cadrul careia s-au prezentat masurile de reforma realizate de Romania inaintea intalnirii. Scopul consultarilor de la acea vreme era intarirea cooperarii intre Romania si OCDE, intensificarea participarii Romaniei la structurile organizatiei, dar si initiative importante care pot duce la atingerea obiectivelor de aderare. Potrivit argumentelor prezentate de oficiali, Herwig Schlogl a concluzionat prin urmatoarea afirmatie:” Romania participa la programe variate, la initiativa autoritatilor locale sau guvernamentale si, de asemenea, este un participant cu drepturi egale la lucrarile la nivel inalt”⁴⁵.

Aceste informatii prezentate sustin pregatirile facute de Romania pentru aderarea la OCDE inca din anul 2003.

8.Dezvoltarea durabila a Romaniei si globalizarea

8.1.Dezvoltarea durabila in Romania

Este o adevarata provocare sa vorbim despre dezvoltarea durabila, nu doar din cauza faptului ca acesta este un subiect important, dar si din cauza faptului ca statisticienii trebuie intai sa puna in evidenta rezultatele, care apoi trebuie sa vorbeasca de la sine. In cazul Romaniei, exista un interes real pentru dezvoltarea durabila, provenit din dorinta si scopul de a micșora slabiciunile economice si sociale, atat din punct de vedere intern cat si extern. Actiunea pune in prim plan cateva institutii: guvernul, autoritatile locale, persoanele academice si cercetatorii, societatea civila si sectorul privat. Din pacate, nu exista un model standard in ceea ce priveste dezvoltarea durabila in Romania.

Perioada anterioara anilor 90, nu este caracterizata de aceasta dezvoltare si dorinta de a avea o economie eficienta, nereprezentand un punct primordial in strategiia economica a Romaniei. A fost evident, inca de la inceput, faptul ca aceasta strategie pentru dezvoltare economica sustenabila este un task dificil, pentru ca ia in considerare compromisul facut intre: scopuri, actiuni, informatie si implicare. In ceea ce priveste informatia, aceasta reprezinta procesarea unei numeroase baze de date, a multor informatii provenite din multe surse si sectoare diferite ale economiei.

In ceea ce priveste strategia pe diverse sectoare, merita mentionata contributia unor ministrii din domeniul cum ar fi: protectia mediului, agricultura, economie si energie, finante si altele, care au depus eforturi mari in producerea propriilor strategii. In acelasi timp, cercetarile institutelor precum Institutul Economic si Institutul „ Vladimir Trebici” al Academiei Romane, au realizat proiecte cu acelasi scop al dezvoltarii sustenabile. Cu toate acestea in prezent Romania nu are o strategie completa si aprobata asupra dezvoltarii sustenabile.

Mentionam si faptul ca Institutul National de Statistica este principalul furnizor de date, care insa nu si-a luat rolul in serios pentru a pregati datele necesare.

8.2.Globalizarea intre sperante si amenintari

---

⁴⁴ Preluare de pe : <http://www.wall-street.ro/articol/Economie/29456/Winkler-Romania-trebuie-sa-devina-membru-cu-drepturi-depline-al-OCDE.html>

⁴⁵ Preluare de pe:<http://www.guv.ro/presa/afis-doc.php?dr=&idpresa=42085&idrubricapresa=&idrubricaprimm=&idtema=&pag=&tip=>

Globalizarea apare printre cele mai importante schimbari sociale cu care se confrunta lumea de azi. Multe dintre problemele fundamentale din prezent, cum ar fi cele ecologice sau evitarea unei confruntari militare la scara mondiala, sunt prioritati de importanta mondiala. In pofida cresterii accentuate a interdependentei economice si culturale, sistemul mondial este caracterizat prin inegalitati si este divizat intr-un mozaic de state ale caror preocupari pot fi comune, dar si divergente. In ca nu exista o dovada clara a unui consens politic, capabil sa depaseasca interesele conflictuale ale statelor, dar este aporape sigur ca in final va fi posibila constituirea unui guvern mondial, inasa acesta va fi rezultatul unui proces indelungat. Desi in multe directii lumea devine mai unita, iar unele surse de conflicte intre state natiuni sau regiuni tind sa dispara,” Omogenizarea lumii, apare, astfel, ca o prima dimensiune a globalitatii”⁴⁶. In prezent standardele universale inlocuiesc omogenitatea particulara, specifica unitatea teritoriala cu diferente mici. Diferentierilor dintre unitatile teritoriale si din interiorul acestora, care erau reciproc exclusive, le iau locul, prin expansiune o anumita standardizare, o uniformizare reprezentand o noua „infrastructura spatiaala”, insotita de miscari libere de bunuri materiale, capitaluri, oameni si idei, atat la scara regionala, cat si globala.

Un proces similar se desfasoara la scara teritoriala mai restransa , regionala si anume integrarea europeana, care si-a propus printre alte masuri unificatoare, o Europa fara granite, eliminarea exclusivitatii reciproce, in conditiile coexistentei unor sisteme inchise la nivelul statelor-natiuni, care presupune printre altele realizarea unei culturi comune, fie ca proces de fuziune a unei culturi existente, fie ca proces participativ colectiv de creare a uneia noi. Globalizarea nu a produs inca o entitate institutionala mondiala consacrata juridic, capabila sa poata gestiona eficient procesul de omogenizare, tensiunile existente, sau sa realizeze o redistribuire a prosperitatii si pacii in lume. Incercand identificarea dimensiunilor globalizarii, constatam ca acestea sunt pe cale de a se individualiza, cautandu-si drumul, mijloacele de realizare si consolidare.

In prezent, globalizarea este marcata, in principal de mijloacele de comunicare, via Internet, datorita carora distantele au disparut geografic, ele masurandu-se dupa cu totul alte criterii – tehnice, economice, fapt care impune o noua ordine universal. Cibernetica si electronica, retelele numerice, Internetul au desfiintat deja granitele in unele domenii cum sunt transportul si comunicatiile, comertul si tranzactiile bancare, astfel ca putem aprecia ca lumea in care traim este o lume a comunicatiilor.

O alta dimensiune a globalizarii ca proces istoric consta in aceea ca induce o noua treapta de civilizatie a societatii globale, a unei societati diversificate in universal. Reconsiderarea pietei mondiale, competitia economica sustinuta, aparitia corporatiilor multinationale si suprastatale, a polilor de putere, declinul alternativei socialiste si comuniste, alaturi de multi alti factori, au adus statele in situatia de a-si revizui serios rolul pe care se obisnuisera sa-l joace de-a lungul timpului. Globalizarea matura din calea sa toate adversitatile care ar incerca sa-i impiedice inaintarea. Se realizeaza, in general independent de vointa statelor, a guvernelor, a pietei si civilizatiilor, liberalizand si unificand prin forta imbunatatirii stiintei si tehnicii, privite ca elemente ale infrangerii structurilor globale, cum sunt: retelele informationale, tehnologia comunicatiilor, retelele financiar bancare.

Economia cunoaste o mobilitate mare, determinata de intensificarea proceselor de integrare si cooperare regionala, precum si de globalizare. Legaturile vamale, zonele de liber schimb, complementaritatile economice, politice, culturale si militare amplifica aceste procese si tendinte si impun in mod natural parteneriatul pentru dezvoltare si pace, precum si spiritul de solidaritate. Globalizarea nu se limiteaza strict la economie si la mijloacele de punere a acesteia in miscare, ea priveste elemente de civilizatie in ansamblul si dimensiunea lor, incepand cu cea politica, de conducere si organizare globala, trecand prin cea economica si sociala, pana la dimensiunea militara.

Globalizarea aduce schimbari radicale in comunicatii si economie, in reconfigurarea pietei interne, in sistemul institutional si ambiental, in distributie si redistribuire, in modul de viata, in relatiile si mentalitatile umane, inducand o noua morala, toate determinate de progresele ce se vor realiza in toate planurile activitatii si existentei umane, in formarea „omului universal”. Globalizarea nu trebuie idealizata,

---

⁴⁶ Eugen Simion – „ Dezvoltarea Economica a Romaniei”, Cap.VII – Reforma institutiilor comunitare si globalizarea, 55 : Globalizarea intre sperante si amenintari (Vasile Stanescu), pag.799;

insa nici diabolizata, iar ca proces social-istoric poarta cu sine germenii crizelor de tot felul. Ea prezinta lacune si dificultati, chiar si erori pe care viata, experienta le corecteaza. „ Globalizarea este poate, cea mai mare provocare a secolului. Presupune dialog continuu si actiuni comune, intre culturi si civilizatii, intre confesiuni religioase, in vederea instrainarii stabilitatii si a securitatii, a eliminarii conflictelor, promovarea unei noi ordini internationale, a solidaritatii, eradicarii saraciei, a unei societati deschise, in care crima organizata, de orice natura, sa nu mai poata avea camp de actiune”⁴⁷.

9.Concluzii generale

Ne punem intrebarea daca nu cumva OCDE este un club prea mare pentru Romania, un club la care tara noastra nu are sanse sa adere in urmatorii ani?! Stim cu siguranta faptul ca desi Uniunea Europeana isi sustine proprii candidati la OCDE, forta acesteia devine insuficienta, unul dintre motive fiind emergenta economica a complementaritatii americano-asiatice, care se rasfrange si la nivel politic dupa ce devine din ce in ce mai evidenta la nivelul discutiilor de extindere a marelui for al globalizarii – OCDE, discutii in care este implicata si Romania.

Din punctul meu de vedere, in ceea ce priveste aderarea la OCDE, statele favorizate sunt cele sustinute de SUA (Israel si Chile), precum si statele asiatice sustinute de Japonia. Ultimele state care au fost membre ale UE, insa nu sunt membre OCDE (Slovenia, Estonia, Letonia, Lituania, Cipru, Malta, Romania si Bulgaria) sunt privite cu destula reticenta si exista temeri ale unei „ europenizari excesive a OCDE”⁴⁸. Aceasta teama de europenizare este inlaturata doar de necesitatea extinderii, iar in prezent ideea unor strategii are diferite nuante pentru diverse grupari de state. Daca mentionam criteriul „considerentelor globale” folosit in practica OCDE, acesta nu ar trebui utilizat ca instrument de filtrare negativa a unei tari candidate.

Insa, Organizatia are scopul sigur al extinderii, atata vreme cat doreste un forum al dezbaterilor internationale si un creator de reguli si politici economice in lume. Din aceste motive, OCDE s-a extins destul de greu, avand in vedere ca are doar 30 de membri din 1961. Romania doreste sa adere in primul rand tinand cont de clasica titulatura „clubul tarilor bogate”, de faptul ca Organizatia se contureaza in reprezentantul prin intermediul caruia se contureaza viitorul economiei globale, iar aici mentionez (rezolvarea problemelor internationale dificile, acorduri incheiate in chestiuni comerciale controversate, activitatea inovativa in domeniul agricol), precum si datorita faptului ca momentan Organizatia este un actor economic global.

---

⁴⁷ Eugen Simion – „ Dezvoltarea Economica a Romaniei”, Cap.VII – Reforma institutiilor comunitare si globalizarea, 55 : Globalizarea intre sperante si amenintari (Vasile Stanescu), pag.799;

⁴⁸ Preluare de pe :
http://www.tribunaeconomica.ro/index.php?id_tip_categorie=1&&id_categ=12&id_revista=2847&id_nr_revista=81&mod=arhiva

BIBLIOGRAFIE:

1. Victor Duculescu – „Diplomatia Secreta”, Casa Europeana 1992;
2. Mircea Malita – „Diplomatia. Scolii si Institutiile”, Bucuresti, Edit. Pedagogica 1975;
3. Constantin Vlad – „Diplomatia secolului XX”, Fundatia Europeana Titulescu, Bucuresti 2006;
4. Nicolae Titulescu – „Reflectii”, Editura Albatros, Bucuresti 1985;
5. Ion Nita – „Probleme internationale – Organizatia Pentru Cooperare si Dezvoltare Economica”, Editura Politica 1975;
6. Valentin Cojanu – “Comertul exterior si Dezvoltarea Economica in Romania”, Bucuresti, IRLI 1997;
7. Mircea Malita, Murgescu Costin, Surpat Gheorghe -“Romania Socialista si Cooperarea Internationala”, Edit. Politica 1969;
8. Helen Wallace, William Wallace si Mark A Pollack - “Elaborarea politicilor in UE; editia 5; Bucuresti, Institutul European din Romania 2005;
9. Strategia Nationala privind politica de cooperare internationala pentru dezvoltare;
10. OCDE - “A strategy for enlargement and outreach”;
11. OCDE – “ Romania – An economic assessment/OECD Economics Dept.”, Paris OECD 1993;
12. Constantin Anghelache – “Romania 2004: Starea Economiei – Evolutii semnificative”;
13. Working Paper No.6, 27 March 2006 – Economic Comission For Europe: Measuring sustainable development – The Experience of the Romanian National Statistical Institute;
14. Aurel Iancu (coordonator) – “Dezvoltarea economica a Romaniei: competitivitate si integrare in Uniunea Europeana”, Prefata de Eugen Simion, responsabili: Eugen Simion, Aurel Iancu, Bucuresti, Editura Academiei Romane, 2003 – 2005, Vol 1 -2 ;
15. Drd. Mihaela Nona Chilian, cercetator stiintific III, Dr. Marioara Iordan, cercetator stiintific I – Institutul de Prognoza Economica, Bucuresti, Dr. Florea Iordache, cercetator stiintific III- Centrul de Cercetari Financiare Monetare “Victor

Slavescu”, Bucuresti – “ Competitivitatea Exporturilor romanesti – comparatii cu tari din spatiul Uniunii Europene”;

16.

Surse internet:

1. http://www.lumeam.ro/nr10_2000/diplomatie.html
2. <http://www.mae.ro/index.php?unde=doc&id=26644&idlnk=1&cat=3>
3. http://www.neogen.ro/desprenoi/?1=1&desprenoi_p=press&wtd=detail&idpr=645
4. <http://www.oecd.org/dataoecd/24/15/37434513.pdf>
5. <http://www.fdsc.rohttp>
6. <http://www.guv.ro/notefundam/afis-nota.php?id=3191>
7. www.adevarul.ro
8. <http://www.curierulnational.ro/?page=articol&editie=1445&art=91243>
9. <http://www.wall-street.ro/articol/Economie/29456/Winkler-Romania-trebuie-sa-devina-membru-cu-drepturi-depline-al-OCDE.html>
10. <http://www.cotidianul.ro/index.php?id=57&brk=6461>
11. http://www.tribunaeconomica.ro/index.php?id_tip_categorie=1&&id_categ=12&id_revista=2847&id_nr_revista=81&mod=arhiva